

D/203/11.01.00/2024

206 § **Lausuntopyyntö Fortumin Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta, Simo**

Valmistelija: maankäyttöpäällikkö Hannu Juopperi, 040 731 4559

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoanne yllä mainitusta asiasta ja toimitamaan sen 29.4.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Lausunnossa pyydetään viittaamaan diaarinumeroon LVV-U/45560/2026.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on hankkeesta vastaavan tuottama arviointi hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on nähtävillä sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla ymparisto.fi/lakkasuon-tuulivoimahanke-YVA.

Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu myös Natura-arviointi Iso-Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aapa (FI1301604, SAC/SPA) ja Nikkilänaapa (FI1301605, SAC) Natura-alueiden osalta.

Lausuntopyyntö on toimitettu kuntaan kaavoitusviranomaiselle ja rakennusvalvontaan.

Lausuntopyyntö, kuulutus ja arviointiselostus ovat sivulla:

www.ymparisto.fi/lakkasuon-tuulivoimahanke-YVA.

Maankäyttöpäällikkö, vs. tekninen johtaja Hannu Juopperi esittää kunnanhallituksen lausunnoksi seuraavaa:

YVA-selostus on kokonaisuutena selkeä ja kattava, ja siinä on tarkasteltu hankkeen keskeisiä ympäristövaikutuksia monipuolisesti. Esitetyt vaihtoehdot (VE0, VE1 ja VE2) mahdollistavat vaikutusten vertailun.

Hankkeen vaikutukset ulottuvat usean kunnan alueelle, eikä tarkastelua tule rajata pelkästään sijaintikunnan alueelle. Ylikunnallisten vaikutusten tarkastelua olisi hyvä täydentää erityisesti maiseman, linnuston ja melun osalta. Voimaloiden suuri koko (jopa noin 300 m) aiheuttaa laaja-alaisia maisemavaikutuksia. Arviointia olisi hyvä täydentää erityisesti jokilaaksojen sekä pitkän etäisyyden näkymien osalta. Havainnekuvien kattavuus on keskeinen osa vaikutusten ymmärrettävyyttä. Luontovaikutuksia on käsitelty pääosin asianmukaisesti. Natura-arviointi muodostaa tärkeän osan kokonaisuutta. jatkosuunnittelussa tulee varmistaa, että erityisesti sähkönsiirtoon liittyvät vaikutukset arvioidaan riittävällä tarkkuudella. Selostuksen mukaan ohjeavot eivät ylitä lähi-alueilla. Yhteisvaikutusten tarkastelua muiden hankkeiden kanssa olisi kuitenkin hyvä täydentää. Hankkeella on vaikutuksia alueen maankäyttöön, kuten metsätalouteen ja mahdollisesti poronhoitoon. Näiden vaikutusten arviointia ja lieventämiskeinoja on hyvä tarkentaa jatkosuunnittelussa. YVA-selostus antaa riittävän perustan hankkeen jatkosuunnittelulle.

Vs. kunnanjohtajan esitys:

Kunnanhallitus päättää antaa yllä olevan lausunnon Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta.

Kunnanhallituksen päätös:

Esitys hyväksyttiin.

MUUTOKSENHAKUOHJE

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pöytäkirjan pykälät: 206

Hallintolainkäyttölain 5 §:n/muun lainsäädännön perusteella seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla

Pöytäkirjan pykälät ja valituskiellon perusteet:

Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen kunnallisen virkaehtosopimuslain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Em. sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.

Pöytäkirjan pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusoikeus

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä kunnan jäsen.

Pöytäkirjan pykälät:**Oikaisuvaatimusviranomainen ja yhteystiedot**

Oikaisuvaatimusviranomainen:	Keminmaan kunnanhallitus
Postiosoite/käyntiosoite:	Kunnantie 3, 94400 Keminmaa
Sähköpostiosoite:	kunta@keminmaa.fi
Puhelin:	040 846 3345
Virka-aika:	kello 8.00 – 15.45

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen maksu

Oikaisuvaatimuskäsittely on maksutonta.

VALITUSOSOITUS**Valitusoikeus**

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen. Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös: se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä kunnan jäsen.

Pöytäkirjan pykälät:**Valitusviranomainen ja yhteystiedot**

Valitusviranomainen:	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus	Sähköpostiosoite:	pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Postiosoite:	PL 189, 90101 Oulu	Telefax:	029 56 42841
Käyntiosoite:	Torikatu 34-40, Oulu	Puhelinvaihe:	029 56 42800

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulutai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusosoituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Erityislainsäädännössä mainituista asioista (mm. hankinta-asiat) muutoksenhakuohjeet annetaan erikseen.

Viite: Lausuntopyyntö 4.3.2026 (LVV-U/45560/2026)

Lakkasuon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus, Simo

Hankkeen kuvaus

Lakkasuon tuulivoimahanke sijoittuu Simon kunnan keskustaajamasta noin 6,5 km etäisyydelle idän suuntaan rajautuen lin kunnan rajaan. Hankkeen sähkönsiirtoyhteydet sijoittuvat Simon kunnan alueelle. Alustavasti tuulivoimahanke on suunniteltu liitettävän valtakunnan verkkoon Simojoen sähköasemalla Simossa tuulivoimaloiden alueelta rakennettavan 8,7 km pituisen sähkönsiirtoyhteyden kautta joko voimajohtona, maakaapelina tai niiden yhdistelmänä.

Noin 1740 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 14 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, napakorkeus 200 metriä ja roottorin halkaisija 200 metriä. Voimaloiden yksikköteho on enintään 10 MW ja kokonaisteho enintään 140 MW. Alustavasti tuulivoimahanke on suunniteltu liitettävän valtakunnan verkkoon Simojoen sähköasemalla Simossa tuulivoimaloiden alueelta rakennettavan 8,7 km pituisen sähkönsiirtoyhteyden kautta joko voimajohtona, maakaapelina tai niiden yhdistelmänä. Hankkeen yhteydessä tarkastellaan myös mahdollisuutta akkuvaraston rakentamiseen. Akkuvarasto sijoittuisi vaihtoehdosta riippuen sähköaseman viereen joko tuulivoimaloiden hankealueelle tai Simojoen sähköaseman läheisyyteen.

Hankkeen YVA-menettelyssä tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 14 tuulivoimalaa.

VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 10 tuulivoimalaa.

Sähkönsiirron osalta tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

SVE1: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon rakentamalla uusi 8,7 km pitkä 110 kV:n voimajohto Simojoen sähköasemalle eteläistä reittiä pitkin. Voimajohto sijoittuu tuulivoimaloiden hankealueen ulkopuolella Fingridin Keminmaa-Pikkarala 400 kV sekä Simojoki-Pyhäselkä 400 kV voimajohtojen rinnalle aina Simojoen sähköasemalle asti.

SVE2a: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon rakentamalla 8,7 km pitkä maakaapeli Simojoen sähköasemalle eteläistä reittiä pitkin. Maakaapelireitti sijoittuu tuulivoimaloiden hankealueen ulkopuolella Fingridin Keminmaa-Pikkarala sekä Simojoki-Pyhäselkä voimajohtaukseen viereen aina Simojoen sähköasemalle asti. Reitti toteutetaan Simojoen kohdalla suuntaporauksen avulla alituksena maakaapelilla, jolloin sähkönsiirto toteutetaan kokonaisuudessaan maakaapelilla.

SVE2b: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon rakentamalla 8,7 km pitkä maakaapeli Simojoen sähköasemalle eteläistä reittiä pitkin. Simojoen kohdalla vesistön ylitys korvataan voimajohtolla, jonka jälkeen sähkönsiirto toteutetaan taas maakaapelilla.

SVE3a: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon rakentamalla 8,7 km pitkä maakaapeli Simojoen sähköasemalle pohjoista reittiä pitkin. Voimajohtoreitti sijoittuu tuulivoimaloiden hankealueen ulkopuolella olemassa olevien teiden ja metsäteiden yhteyteen. Reitti toteutetaan Simojoen kohdalla suuntaporauksen avulla alituksena maakaapelilla, jolloin sähkönsiirto toteutetaan kokonaisuudessaan maakaapelilla.

SVE3b: Hanke liitetään valtakunnan verkkoon rakentamalla 8,7 km pitkä maakaapeli Simojoen sähköasemalle pohjoista reittiä pitkin. Simojoen kohdalla vesistön ylitys korvataan voimajohtolla, jonka jälkeen sähkönsiirto toteutetaan taas maakaapelilla.

Suhde maakuntakaavaan

Hankealue sijaitsee 19.2.2014 vahvistetun Länsi-Lapin maakuntakaavan maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M 4504). Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin.

Hankealueelle sijoittuu luonnonsuojelualueet Iso-Saarisuo-Hoikkasuo (SL 4055) ja Nikkilänaapa (SL 4239). Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita.

Hankealueelle sijoittuu muinaismuistokohde Vallinpalo (SM 3608). Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla suojeltuja maakuntakaavaan valittuja alueita tai kohteita. Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain (295/63) nojalla rauhoitettuja.

Hankealueen lounaisrajalle on maakuntakaavassa osoitettu voimajohto sekä uusi voimajohto.

Hankealueen pohjoisosa kuuluu maaseudun kehittämisen kohdealueeseen Hamari-Ylikärppä (mk 8041). Merkinnällä osoitetaan maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Pysyvän asutuksen sijoittumista tulee edistää olemassa olevaa rakennetta täydentäen.

Hankealueen pohjoispuolella sijaitsee kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue Simojokivarren kulttuurimaisema (ma 8140). Alueen suunnittelussa on turvattava merkittävien kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen.

Lakkasuo hankealueen luoteispuolelle on maakuntakaavassa osoitettu asuntovaltainen alue Hamari (AA 97). Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden kerrosalasta pääosa on tarkoitettu asumiseen.

Hankealueen lounaisosaan on maakuntakaavaan osoitettu viheryhteystarve. Merkinnällä osoitetaan virkistysalue- tai ekologiseen verkostoon liittyviä olemassa olevia tai tavoitteellisia yhteyksiä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on merkinnän osoittamalla vyöhykkeellä turvattava virkistykseen ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät yhteydet. Viheryhteystarvemerkinä ylittää sähkönsiirtovaihtoehdot SVE1 ja SVE2.

Kaikki sähkönsiirtovaihtoehdot kulkevat maakuntakaavassa osoitetun seututien (st 924 Simo–Nuupas) halki.

Kaikki sähkönsiirtovaihtoehdot kulkevat kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen Simojokivarren kulttuurimaisema (ma 8140) sekä asuntovaltaisen alueen Hamari (AA 97) läpi.

Sähkönsiirtoreittivaihtoehdot SVE1 ja SVE2 kulkevat maakuntakaavassa osoitetun jätteenkäsittelykohteen Malinin kaatopaikka (EJ 1968) vierestä. Merkinnällä osoitetaan jätteiden vastaanottoon ja käsittelyyn varatut alueet kuten kaatopaikat ja jätteiden esikäsittelylaitokset. Kyseisellä jätteenkäsittelykohteella ei ole enää toimintaa.

Sähkönsiirtovaihtoehdot SVE1 ja SVE2 kulkevat luonnonsuojelualueen Nikkilänaapa (SL 4239) halki. Hankealueen pohjoispuolella sijaitsee luonnonsuojelualue Simojoki (SL 4146), jonka läpi kaikki sähkönsiirtovaihtoehdot kulkevat.

Sähkönsiirtoreiteistä SVE1 ja SVE2 kulkevat olemassa olevan ja uuden voimajohdon reitillä.

Länsi-Lapin maakuntakaavassa on lisäksi annettu koko maakuntakaava-alueita koskevia suunnitelmääräyksiä muun muassa poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäyttöisten toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamisesta, arvokkaiden luonnonympäristöjen huomioimisesta sekä tuulivoimaloiden sijoitteluun ja niiden tutka- ja radioyhteysvaikutuksiin sekä lentoesteiden korkeusrajoituksiin liittyen.

Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksessä 2023–2024 on tunnistettu maakunnallisesti merkittäviä potentiaalisia tuulivoima-alueita sekä näihin liittyviä mahdollisia vaikutuksia maakunta- ja kuntakaavoituksen tueksi. Selvityksessä tunnistettiin Lapin maakunnan alueelta yhteensä 48 potentiaalista tuulivoima-alueita. Aurinkovoiman soveltuvuusmallinnuksen perusteella aurinkovoimalle potentiaalisia alueita paikannettiin 42 kappaletta. Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksen 2023–2024 loppuraportti on julkaistu marraskuussa 2024. Selvityksessä tuulivoimapotentiaaliseksi alueeksi ei ole osoitettu julkisesti vireillä olevia tuulivoimaloiden alueita. Näiden osalta on meneillään yksityiskohtaisempi suunnittelu ja vaikutusten arviointi, jota kautta saadaan tarkempaa tietoa kuin maakunnallisessa selvityksessä. Lakkasuo on selvityksessä tuotu esille suunnitteilla olevana hankkeena.

Lakkasuon tuulivoimahanketta on pidettävä seudullisesti merkittävänä ja siten sen osoittaminen maakuntakaavatasolla on lähtökohtaisesti tarpeen. Kun otetaan huomioon hankealueen ympäröivä maankäyttö ja suunniteltavan tuulivoimahankkeen sijainti maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, jota kaavamerkinnän mukaan voidaan pääkäyttötarkoitusta haittaamatta käyttää myös muuhun tarkoitukseen, on sijoittamisen edellytykset ja poikkeaminen maakuntakaavasta mahdollista tutkia alueidenkäyttölain mukaisessa yleiskaavaprosessissa ilman maakuntakaavan muutosta.

Lapin liiton hallitus päätti 2.12.2024 käynnistää Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemmaakuntakaavan 2050 laatimisen, kuuluttaa vaihemmaakuntakaavan vireille sekä asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville. Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemmaakuntakaava 2050 kuulutettiin vireille 24.1.2025. Vaihemmaakuntakaavan tavoitteena on päivittää geopoliittisen tilanteen vuoksi voimassa olevia maakuntakaavoja ja vastata maankäytön suunnittelun osalta toimintaympäristön muutoksiin erityisesti liikennejärjestelmän ja turvallisuuden osalta. Keskeisenä tavoitteena on myös yhtenäistää seudullisten maakuntakaavojen suunnittelumääräyksiä. Tavoitteena vaihemmaakuntakaavassa on osoittaa Lapin liikennestrategian 2050 mukaisesti liikennejärjestelmää koskeva kehittämistavoitteet sekä huomioida puolustusvoimien maankäytölliset tarpeet. Lisäksi tavoitteena on osoittaa keskeiset isot teollisuus- tai varastorakennusten alueet eli T/Kem-alueet, joille saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen. Vaihemmaakuntakaavan laadinnassa huomioidaan valtioneuvoston päätökset koskien kulttuuriympäristöä, maisema-alueita ja arkeologisia kohteita. Vaihemmaakuntakaavassa voidaan osoittaa myös muita kaavaprosessin aikana esille tulleita tarpeita.

Lapin liiton näkemys

Lapin liitto on lausunut Lakkasuon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 24.5.2024. Lausunnon esitettyjä huomioita on tarkasteltu hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa.

Lapin liiton virasto tuo esille, että Lapin liiton valtuusto viimeisteli ja hyväksyi Lappi-sopimuksen 2026–2029 kokouksessaan 1.12.2025 ja, että Lapin liiton hallitus hyväksyi Lapin ilmasto- ja energiastrategian kokouksessaan 15.12.2025.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen kappaleessa *18.4.5.1 Maakuntakaavat* on tuotu esille hankealuetta koskevat maakuntakaavan merkinnät ja niiden määräykset, koko maakuntakaava-alueita koskevia suunnittelumääräyksiä sekä tuulivoimahankkeen suhde maakuntakaavaan ja sen määräyksiin

Lakkasuon hankealueen lähialueelle sijoittuu paljon sekä toiminnassa että suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita sekä Lapin että Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa. Lisäksi hankkeen läheisyyteen on suunnitteilla voimajohtohankkeita, metanolitehdashanke, aurinkovoimahankkeita ja kaivoshanke. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa todetaan, että hanke vaikuttaa kielteisesti poronhoitoon Isosydänmaan ja Oijärven paliskunnissa. Vaikutusalueelle kohdistuvat suorat ja epäsuorat vaikutukset voivat kumuloitua ja vaikuttaa poronhoitoon, sen taloudelliseen kannattavuuteen ja elämäntapaan ja kulttuuriin koko paliskunnan alueella. Länsi-Lapin maakuntakaavassa on annettu koko maakuntakaava-alueita koskeva suunnittelumääräys, jonka mukaan *poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset on turvattava. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.*

Lapin liiton virasto toteaa, että on tärkeä pyrkiä alusta asti lieventämään poronhoitoon kohdistuvia haitallisia vaikutuksia. Yhteistyöhön Isosydänmaan ja Oijärven paliskuntien kanssa tulee kiinnittää jatkosuunnittelussa erityistä huomiota. Mikäli yhteisvaikutukset toteutuvien hankkeiden kanssa ylittävät kohtuuttomat haitalliset vaikutukset, hanketta ei voi toteuttaa ilman lieventäviä toimenpiteitä.

Arviointiselostuksen mukaan hankkeella on suuria kielteisiä vaikutuksia mm. pesimälinnustoon, Natura-alueisiin, maisemaan ja kulttuuriympäristöön sekä poronhoitoon. Arviointiselostuksen loppuun on tehty yhteenveto hankkeen vaikutuksista ja vaihtoehtojen vertailusta. Tässä kappaleessa olisi hyvä olla yhteenveto myös yhteisvaikutuksista muiden hankkeiden kanssa.

LAPIN LIITTO

Ari Pesonen
suunnittelujohtaja

Lausunnon valmistelija:
Tiina Elo, ympäristöasiantuntija

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Erika Kylmänen	Suomi.fi	28.04.2026 11:39:17 UTC+03:00
Markus Erkkilä	Suomi.fi	28.04.2026 14:57:52 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

24.04.2026

PPL/127/00.07.03/2026

Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto Lakkasuon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Simo

Viite: Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö 4.3.2026 (LVV-U/45560/2026)

Taustaa

Hankkeesta vastaava Fortum suunnittelee Lakkasuon tuulivoimapuiston rakentamista Simon kunnan eteläosaan. Hankealue rajautuu etelässä Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajaan ja lin kuntarajaan. Etäisyyttä Simon keskusta on noin 6,5 km ja lin Kuivaniemen Asemakylälle noin 8 km. Noin 1740 hehtaarin (17,4 km²) kokoiselle hankealueelle suunnitellaan enintään 14 voimalaa, joiden yksikköteho on enintään 10 MW ja kokonaiskorkeus enintään 300 m. Hankealue rajautuu etelässä lin Kivimaan vireillä olevaan tuulivoimahankkeeseen ja Viinamäen tuotannossa olevaan tuulivoimapuistoon.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa 0-vaihtoehdon lisäksi. Vaihtoehdossa VE1 hankealueelle rakennetaan 14 voimalaa ja pienemmässä vaihtoehdossa VE2 hankealueelle rakennetaan 10 tuulivoimalaa. Sähkönsiirrossa tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa, joista ensimmäisessä tarkastellaan 110 kV:n ilmajohtoa ja kahdessa muussa maakaapeliyhteyttä hankealueelta Simojoen sähköasemalle. Ilmajohto sijoittuisi Fingridin Keminmaa-Pikkarala 400 kV:n voimajohdon rinnalle ja maakaapeli joko Fingridin voimajohdon rinnalle tai olemassa olevan metsäautotien reunaan. YVA-ohjelmavaiheen jälkeen voimaloiden maksimilukumäärä on vähentynyt yhdellä, 15 voimalasta 14 voimalaan.

Simon kunta on käynnistänyt osayleiskaavan laadinnan Lakkasuon tuulivoima-alueelle. Kaavoitus toteutetaan erillisenä menettelynä rinnan hankkeen YVA-menettelyn kanssa.

Lausunto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 24.1.2024, osayleiskaavan 1. viranomaisneuvotteluun 18.9.2025 ja antanut lausunnot hankkeen YVA-ohjelmasta ja osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 4.6.2024.

Lakkasuon tuulivoimapuiston hankealue sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan vaikutusalueelle. Hankealue rajautuu Pohjois-Pohjanmaan lin kuntarajaan.

YVA-ohjelmasta esiin nostetut keskeiset vaikutukset ja niiden huomiointi YVA-selostuksessa

Pohjois-Pohjanmaan liitto nosti hankkeen YVA-ohjelmasta annetussa lausunnossaan ja osayleiskaavan viranomaisneuvottelussa esille, että Lakkasuon tuulivoimahankkeen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat Natura-alueisiin, linnustoon ja yhteisvaikutuksiin toiminnassa olevien tuulivoimapuistojen ja vireillä olevien tuulivoimahankkeiden kanssa. Lakkasuon tuulivoimapuistoa voidaan pitää sijaintinsa puolesta tuotannossa olevan lin Viinamäen tuulivoimapuiston laajenuksena. Yhteisvaikutukset korostuvat erityisesti Natura-alueisiin, muuttolinnustoon, ekologiaan yhteyksiin, kulttuurimaisemaan, poronhoitoon, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen.

24.04.2026

Vaikutukset edellä mainittuihin on arvioitu asianmukaisesti hankkeen YVA-selostuksessa. YVA-selostuksen mukaan molemmissa hankevaihtoehdoissa suuria kielteisiä vaikutuksia arvioitiin muodostuvan mm. Nikkilänaavan sekä Iso-Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aavan Natura-alueisiin, Simojokivarren kulttuurimaisemaan ja poronhoitoon hankealueella. Lakkasuon tuulivoimahankkeesta aiheutuu myös merkittäviä yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa erityisesti suojelualueille, pesimä- ja muuttolinnustolle, ekologiselle verkostolle, poronhoitoon, maisemaan ja ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen.

Lakkasuon tuulivoimapuisto sijoittuu kahdelle maakotkareviirille. Lakkasuon tuulivoimahankkeessa on laadittu vain viranomaiskäyttöön tarkoitettu selvitys maakotkaan kohdistuvista vaikutuksista. Selvityksen mukaan Lakkasuon hankkeesta muodostuvat vaikutukset maakotkaan on arvioitu vähäiseksi. Selvityksessä tuodaan asianmukaisesti esille, että tarkasteltujen kotkareviirien alueelle sijoittuu useita toiminnassa tai suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita. Toiselle tarkastelluista maakotkareviireistä jo rakentuneet tuulivoimalat muodostavat mallinnuksen perusteella merkittävän törmäyskuolleisuusriskin maakotkalle, jolloin yhteisvaikutukset muodostuvat merkittävän kielteiseksi. Lakkasuon tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa on varmistuttava, ettei merkittäviä haitallisia vaikutuksia maakotkareviiriin synny yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa.

YVA-selostuksessa linnustoon ja suojelualueisiin kohdistuvien suurien haitallisten vaikutusten vähentämiseksi on esitetty lievennystoimenpiteinä puustoisten suojavyöhykkeiden säästämistä, teknisiä ratkaisuja kuten voimaloiden pysäytyksiä ja voimaloiden rakenteen maalauksia. Maisemaan kohdistuvien haitallisten vaikutusten lieventämiseksi on esitetty voimalan kokonaiskorkeuden madaltamista ja voimaloiden määrän vähentämistä. Pohjois-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan tekniset ratkaisut eivät yksinään ole riittäviä toimenpiteitä suurien haitallisten vaikutusten poissulkemiseksi.

Hankealueen suhde Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisiin maakuntakaavoihin ja voimaan määrättyyn energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Maakunnan viimeisin maakuntakaava, Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, hyväksyttiin maakuntavaltuuston kokouksessa 27.5.2025 (§ 5) ja on määrätty alueidenkäyttölain 201 §:n mukaisesti voimaan ilman lainvoimaa maakuntahallituksen kokouksessa 18.8.2025 (§ 92). Merkittävänä teemoina Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa on tarkasteltu maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusien tuulivoima-alueiden osoittamista, luonnon monimuotoisuutta ja sähkönsiirron kehittämistarpeita. Lisäksi energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetaan valtioneuvoston 18.11.2021 päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021), uuden luokittelun mukaiset pohjavesialueet (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus), vuosina 2019-2023 kartoitetut ja päivitetty perinnebiotoopit (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Metsähallitus), pitkän aikavälin kehittämisperiaatemerkintänä kaasuputken yhteystarve sekä valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK 2024, VN 7.11.2024).

Hyväksymispäätöksestä toimitettiin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 15 valitusta, joihin annettu lausunto hyväksyttiin maakuntahallituksessa 17.11.2025 (§ 152), ja toimitettiin pyydettyine liitteineen Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 21.11.2025.

24.04.2026

Voimassa olevan alueidenkäyttölain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisten ja voimaan määrätyn energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa uudistettiin myös tuulivoimarakentamisen yleisiä suunnittelumääräyksiä ja ne tulivat voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 18.8.2025 (§ 92). Samalla 1. ja 3. vaihemaakuntakaavassa osoitetut tuulivoimarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset kumoutuivat.

Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa Lakkasuon tuulivoimahankkeen eteläpuolelle maakuntarajan tuntumaan lihin on osoitettu tuulivoimaloiden alue tv-1 307, Kuivajoki. Kyseisen tv-alueen pohjoisosaan sijoittuu toiminnassa oleva Viinamäen 5 voimalan tuulivoimapuisto ja tv-alueen eteläosaan vireillä oleva Iin Kivimaan tuulivoimahanke.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmistelun aikana tarkasteltiin myös Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisten 1. ja 3. vaihemaakuntakaavojen tuulivoimaloiden alueita ja niiden soveltuvuutta tuulivoimarakentamiseen nykyisten tuulivoimaa koskevien säädösten, suositusten ja valmistuneiden selvitysten näkökulmasta. Pohjois-Pohjanmaanmaan lainvoimaisissa 1. ja 3. vaihemaakuntakaavoissa on muutamia haasteellisia tuulivoimaloiden alueita, joista on tunnistettu muodostuvan aiempaa suurempia haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Yksi näistä alueista on 1. vaihemaakuntakaavassa osoitettu tuulivoimaloiden alue tv-1 307, Kuivajoki. Alueen osalta on tunnistettu muodostuvan suuria haitallisia vaikutuksia muuttolinnustoon ja Natura-alueisiin. Nämä vaikutukset on tuotu esiin Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaselostuksessa.

Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksessa hankealueen suhdetta Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoihin on tarkasteltu energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavakartan ja maakuntakaavojen yhdistelmäkartan avulla. Vaikutusalueelle sijoittuvat kaavamerkinnot on koottu taulukkoon. Hankkeen kaavaehdotusvaiheessa taulukkoa on päivitettävä, sillä tv-1 alueiden ja voimajohtojen kaavamerkintöihin ja määräyksiin on tullut muutoksia energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa. Lisäksi kaava-asiakirjoissa on syytä esitellä myös uudistetut tuulivoimarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset ja arvioida hankkeen suhdetta näihin.

Lakkasuon YVA-selostuksen mukaan vaihtoehdot VE1 ja VE2 eivät ole ristiriidassa lainvoimaisissa Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavoissa tai voimaan määrätystä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitettujen alueidenkäytön periaatteiden kanssa. YVA-selostuksessa kerrotaan, että Lakkasuon hankealueen eteläpuolelle on Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa osoitettu tuulivoimaloiden alue (tv-1). Vaihtoehdot VE1 ja VE2 muodostavat Iin kunnan puolelle sijoittuvan ko. maakuntakaavakaavamerkinnotin kanssa tuulivoimaloiden kokonaisuuden. Arvioinnin mukaan kuntien raja-alueelle on mahdollista toteuttaa Länsi-Lapin maakuntakaavan yleismääräyksen mukainen keskitetty, usean tuulivoimalan muodostama ryhmä.

Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää Lakkasuon YVA-selostuksessa esitettyä arviointia erikoisena ja jopa virheellisenä eikä yhdy arvioinnin näkemykseen. Länsi-Lapin maakuntakaavan tuulivoimaa koskevassa yleismääräyksessä täsmennetään, että kunnan kaavoituksessa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon

24.04.2026

tuulivoiman rakentamisen vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, linnustoon ja muuhun eläimistöön, luontoon ja kulttuuriperintöön sekä lievennettävä haitallisia vaikutuksia. Pohjois-Pohjanmaan liitto tuo esille, että Lakkasuon YVA-menettelyssä ja Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihekaavaprosessin aikana alueelle on tunnistettu suuria haitallisia vaikutuksia erityisesti Natura-alueisiin, linnustoon, maisemaan ja ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä yhteisvaikutuksiin.

Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan toteutussuunnittelussa huomioon. Tuulivoimatuotantoa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään. Lakkasuon tuulivoimahankkeen kaavaehdotusvaiheessa on esitettävä konkreettisia toimenpiteitä suurien haitallisten vaikutusten lieventämiseksi.

Tämän lausunnon valmisteluun Pohjois-Pohjanmaan liitosta ovat osallistuneet aluesuunnitteluasiantuntija Sari Pulkka ja ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Markus Erkkilä, suunnittelujohtaja

Erika Kylmänen, ympäristöpäällikkö

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Titta Kallio-Seppä	Suomi.fi	08.05.2026 20:57:41 UTC+03:00
Teija Ylimartimo	Suomi.fi	08.05.2026 20:59:15 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (8 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

TLM_Lausunto_SIMO_Lakkasuon YVA-selostus_08052026**Päätöksentekijä** Tornionlaakson museon johtaja Kallio-Seppä Titta**Valmistelija** rakennustutkija Ylimartimo Teija**SIMO, LAKKASUON TUULIVOIMAHANKE, YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS**

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Tornionlaakson museon lausuntoa Lakkasuon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) selostuksesta. Lausuntopyynnön liitteenä museolle on toimitettu kuulutus selostuksen nähtävillä olosta sekä linkki sähköiseen aineistoon, josta muun muassa 2.2.2026 YVA-selostus, yhteysviranomaisen lausunto sekä selostuksen liitteet ovat saatavilla. Tornionlaakson museo on lausunut Lakkasuon tuulivoimahanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmasta sekä Lakkasuon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 31.5.2024 ja valmisteluaineistosta 29.4.2026. Museo lausuu hankkeesta omaan toimialueeseensa kuuluvan Simon kunnan osalta. Oulun museo- ja tiedekeskus lausuu hankkeen vaikutuksista lin kunnan osalta.

Hanke ja hankevaihtoehdot

Lakkasuon tuulivoimahanke sijoittuu Simon kunnan keskustaajamasta noin 6,5 km etäisyydelle idän suuntaan rajautuen lin kunnan rajaan. Hankealueen pinta-ala on noin 1740 hehtaaria. Hankkeessa alueelle suunnitellaan enintään 14 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, napakorkeus 200 metriä ja roottorin halkaisija 200 metriä. Voimaloiden yksikköteho on enintään 10 MW ja kokonaisteho enintään 140 MW. Alustavasti tuulivoimahanke on suunniteltu liitettävän valtakunnan verkkoon Simojoen sähköasemalla Simossa tuulivoimaloiden alueelta rakennettavan 8,7 km pituisen sähkönsiirtoyhteyden kautta joko voimajohtona, maakaapelina tai niiden yhdistelmänä. Hankkeen yhteydessä tarkastellaan myös mahdollisuutta akkuvaraston rakentamiseen. Akkuvarasto sijoittuisi vaihtoehdon mukaan sähköaseman viereen joko tuulivoimaloiden hankealueelle tai Simojoen sähköaseman läheisyyteen.

YVA-menettelyssä tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja: Vaihtoehto VE0 hanketta ei toteuteta, vaihtoehto VE1 rakennetaan enintään 14 uutta tuulivoimalaa ja vaihtoehto VE2 rakennetaan enintään 10 uutta tuulivoimalaa. Tarkasteltavia sähkönsiirtovaihtoehtoja on kolme, joissa kaikissa liittymispiste kantaverkkoon on Simojoen sähköasemalla. Vaihtoehdoilla VE2 ja VE3 on molemmilla kaksi alavaihtoehtoa. Vaihtoehdossa SVE1 rakennetaan uusi 8,7 kilometriä pitkä 110 kV:n voimajohto ilmajohtona Simojoen sähköasemalle Fingridin Keminmaa-Pikkarala 400 kV sekä Simojoki-Pyhäselkä 400 kV voimajohtojen rinnalla. Vaihtoehdossa SVE2a rakennetaan uusi 8,7 kilometriä pitkä 110 kV:n maakaapeli Simojoen sähköasemalle eteläistä reittiä Fingridin Keminmaa-Pikkarala voimajohtoon reitillä ja Simojoen kohta toteutetaan

Tornionlaakson museon johtaja

08.05.2026

§ 63/2026

kaapelilla joen alitse, vaihtoehdossa VE2b Simojoki ylitetään ilmajohtolla. Vaihtoehto SVE3a rakennetaan uusi 8,7 kilometriä pitkä 110 kV:n maakaapeli Simojoen sähköasemalle pohjoista reittiä pitkin olemassa olevan metsätien reunassa lähes Simojoen varteen saakka, Simojoki alitetaan suuntaporaamalla kaapeli joen alitse; vaihtoehdossa VE3b Simojoki ylitetään ilmajohtolla.

Osana ympäristövaikutusten arviointimenettelyä on laadittu luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi Iso-Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aapa (FI1301604, SAC/SPA) ja Nikkilänaapa (FI1301605, SAC) Natura-alueiden osalta. Lakkasuo tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn rinnalla toteutetaan tuulivoimaosayleiskaavan laatiminen. Ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään osayleiskaavoituksessa, jossa ratkaistaan hankkeen toteuttaminen.

Kulttuurimaisema ja rakennettu kulttuuriympäristö

Hankealueen vaikutusalueella olevaa **maisemaa ja rakennetun kulttuuriympäristön** nykytilaa ja niihin kohdistuvia vaikutuksia on esitelty suunnitelman luvussa 19. Selostukseen on tarkennettu ja täydennetty nykytilan kuvausta Tornionlaakson museon YVA-ohjelmasta antaman lausunnon perusteella. Alueen nykytilan kuvauksessa on tunnistettu hankealueen lähiympäristöön tai mahdolliseen näköyhteyteen sijoittuvat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohteet sekä lähialueen paikallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet Simojokivarressa. Myös vaikutusten arvioinnissa on huomioitu maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävät alueet ja kohteet.

Tornionlaakson museo on nostanut esiin arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa, että hankealueella sijaitsee jonkin verran rakennuskantaa, jonka luonne ei museolla ole tiedossa. Alueella voi olla kämppejä ja vanhoja niitty latoja, jotka tulee huomioida suunnittelussa. Rakennuskantaa on esimerkiksi Kiviojan varressa ja hankkeen itäosassa sijaitsevan metsäautotien varrella. Kohteita ei ilmeisesti ole millään tavalla tutkittu tai inventoitu ja nämä mahdolliset kulttuuriperintökohteet ovat jääneet siten huomioimatta arvioinnissa.

Selostuksessa on tuotu esiin, että hankkeen merkittävimmät vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan kohdistuvat maakunnallisesti merkittävän Simojokivarren kulttuurimaiseman alueelle sekä merkittävien maisemavaikutusten kohdistuminen kaava-alueen ja sen ympäristön avoimille suoalueille aina Martimoaavalle asti. Surimmat kielteiset vaikutukset kohdistuvat Simojokivarressa Hannilan, Mikkolanmäen ja Ala-Jokikylän alueille. Erityisiä merkittäviä eroja hankevaihtoehtojen välillä ei arvioinnissa tullut esiin lukuun ottamatta sähkönsiirtovaihtoehtoa SVE3b, joka sijoittuu uuteen maastokäytävään, ja jossa Simojoki ylitetäisiin uudella 110 kV ilmajohtolla.

Tornionlaakson museo pitää hyvänä, että lähtöaineistona on käytetty tiedossa olevaa ajantasaisinta aineistoa sekä maisemavaikutusten arvioinnin apuna uusimpia oppaita. Selostuksen mukaan analyysit perustuvat paikkatietoaineistoihin, aiempiin selvityksiin ja maastokäynteihin. Arvojen osalta lähtötietoina on käytetty valtakunnallisia ja maakunnallisia maisema-alueita ja kulttuuriympäristöjä koskevia inventointeja sekä maakuntakaavoitusta varten laadittuja selvityksiä ja päivitysinventointeja.

Tornionlaakson museon johtaja

08.05.2026

§ 63/2026

Havainnekuvat (10 kpl) on laadittu molemmista vaihtoehdoista kuvauspistekohtaisesti, sisältäen muun muassa Halmekankaan olemassa olevat tuulivoimalat. Yhdestäkään kuvauspisteestä ei ole esitetty eri vuodenaikoina otettuja kuvia, vaan kaikki kuvat ovat kesäajalta ja pimeään ajan havainnekuvia on vain yhdestä kuvauspisteestä. Museo pitää hyvänä, että havainnekuvia on laadittu useampi maakunnallisesti merkittävästä Simojokivarren kulttuurimaisemasta. Yhteisvaikutuksia Simojoen pohjoispuolella sijaitsevien olemassa olevien tuulivoimaloiden tai vireillä olevien hankkeiden kanssa ei ole esitetty.

Näkemäalue-analyytikartat on esitetty molemmista arvioituista vaihtoehdoista sekä yhteisvaikutuksista. Kartat ovat kuitenkin tarkkuudeltaan ja resoluutioltaan heikkoja eikä esimerkiksi kulttuuriympäristön tai maiseman alueita ja kohteita ole esitetty ja havainnollistettu näkemäanalyytikartoilla, jolloin arviointi jää pääosin sanallisen kuvauksen varaan.

Museo kiinnittää huomiota ympäristövaikutusten arvioinnissa käytettyihin arviointikriteereihin (Liite 3) suhteessa maisemaan ja kulttuuriympäristöön. Kriteeristöissä paikallisesti ja maakunnallisesti merkittävien maisemien ja kulttuuriympäristöjen herkkyys muutoksille on asetettu samaan kategoriaan ja määritelty kohtalaiseksi. Samalla arvioinnin kriteeristöissä on tiputettu valtakunnallisten alueiden ja kohteiden herkkyys erittäin suurista suuriksi. Maisemavaikutusten arviointioppaiden mukaan valtakunnallisesti merkittävien maisemien ja kulttuuriympäristöjen herkkyys muutoksille on pääsääntöisesti erittäin suuri ja maakunnallisten kohteiden ja alueiden suuri. Tuulivoimaloiden aiheuttama muutos ja vaikutuksen merkittävyys on niin ikään arvioitu kohtalaisen kielteiseksi, vaikka vaikutuksen ulottuvuusalue on useita kymmeniä kilometrejä ja kesto kymmeniä vuosia. Esimerkiksi ympäristövaikutusten merkittävyyden arvioinnin tueksi laaditussa raportissa (Ikäheimo, 2015) tällaisissa tapauksissa muutoksen laajuus ja kesto ovat suuria. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan kriteeristön muutos ei ole perusteltu ja muuttaa arvioinnin tulosta vaikutusten osalta vähäisemmäksi.

Lukuisten samalle alueelle keskittyvien hankkeiden vaikutukset maisemaan ja perinteisiin elinkeinoihin ja sitä kautta kulttuuriperintöön ovat yksittäistä hanketta laajempia ja merkittävämpiä. Monin paikoin maisemakuvan luonne muuttuu merkittävästi ja useamman hankkeen tuleminen erityisesti pienipiirteisen agraarin kohteen tai alueen maisemaan lisää muutoksen vaikuttavuutta. Silloin kun alueen arvojen perusteena on historiallinen maatalousmaisema teollisen mittaluokan tuulivoimalat poikkeavat aina alueen arvoperustasta. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan näitä kertautuvia yhteisvaikutuksia ei ole tunnistettu ja tuotu esiin. Esimerkiksi jokivarsissa muutos ulottuu pitkälle alueelle, vaikka näkyvyyttä yksittäisissä kohdissa on vähän tai paikallisesti. Museo muistuttaa, että maisemaa ei havainnoida yleensä vain yhdestä staattisesta pisteestä, vaan alueilla liikuttaessa tämän ja muiden hankkeiden voimaloita tulee näkymään useissa kohdin.

Näkemäanalyytikarttojen ja havainnekuvien perusteella tuulivoima-alue tulee näkymään useille alueille Simojokivarren maakunnallisesti merkittävässä rakennetussa kulttuuriympäristössä. Sekä edellä mainittujen havainnollistusten ja arvioinnin puutteiden ja arvioinnin epävarmuuksien vuoksi Tornionlaakson museo ei täysin yhdy Lakkasuon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten

Tornionlaakson museon johtaja

08.05.2026

§ 63/2026

arviointiin tuloksiin suhteessa maakunnallisesti merkittävään maisemaan ja kulttuuriympäristöön ja pitää arvioituja vaikutuksia sen osalta liian lievinä.

Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan tuulivoimahankkeiden koon ja vaikutusalueen laajuuden vuoksi havainnekuvia, valokuvasoitteita ja karttatarkasteluja olisi syytä laatia mieluummin enemmän kuin vähemmän. Havainnekuvia tulisi laatia enemmän myös yhteisvaikutuksista sekä esittää maiseman ja kulttuuriympäristön kohteet analyysikartoilla, jotka ovat riittävän tarkkoja.

Arkeologinen kulttuuriperintö

YVA-selostuksessa on lueteltu kaikki Simon Lakkasuon tuulivoimahankkeen vaikutusalueella sijaitsevat, ennestään tunnetut arkeologiset kohteet taulukossa 20-1. Ympäristövaikutusten arvioinnissa arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvia uhkia oli tunnistettu ja tarkasteltu yleisellä tasolla hyvin kattavasti ja laajasti. Museo pitää hyvänä, että erityisesti rakennusvaiheen, mutta myös purkamisvaiheen tuomat uhat on laajasti tunnistettu ja niihin on otettu kantaa.

Todellisten, tiettyihin muinaisjäänneksiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa on kuitenkin joitakin epäkohtia. Taulukossa 20-1 sekä kaikissa taulukoissa sen jälkeen useiden muinaisjäännekohteiden etäisyys lähimpiin voimaloihin, teihin ja sähkönsiirtolinjoihin on ilmoitettu harhaanjohtavasti. Esimerkiksi **Lehtimaanpylväs etelä** (tunnus muinaisjäänne rekisterissä 1000029539) etäisyys lähimpään voimalaan on ilmoitettu olevan 456 metriä, vaikka todellisuudessa se sijaitsee alle 400 metrin päässä voimalasta L02. On mahdollista, että kyseiset etäisyydet on virheellisesti mitattu muinaisjäännekohteista. Todellisuudessa kaikki etäisyydet tulee kuitenkin mitata muinaisjäännekohteiden aluerajauksen reunasta mitattavan kohteen reunaan, kuten myllyyn tai tien reunaan. Muinaisjäännekohteen sijainti ei kuvaa koko muinaisjäännekohteen laajuutta ja jopa kymmenien metrien heitto voi olla kriittinen, etenkin rakennusvaiheessa. Esimerkiksi todellinen etäisyys kohteen Sarvenselänmaa etelä 2 muinaisjäännekohteesta tuulivoimalaan L01 on vain 370 metriä, ei 406 metriä, kuten selostuksen taulukossa 20-3 ilmoitetaan. Heitto ei ole ehkä merkittävä kyseisen voimalan kannalta, mutta samalla on ilmoitettu, että kohteen etäisyys lähimmän tien keskilinjasta on vain 22 metriä. Tällä matkalla vastaava mittavirhe voisi tarkoittaa jo kohteen tuhoutumista.

Hankealueella on suoritettu arkeologinen inventointi vuonna 2024 (Timo Sepänmaa / Mikroliitti Oy). Uuteen kaavaluonnokseen myllyjen paikat ovat kuitenkin muuttuneet merkittävästi alun perin suunnitelluista paikoista. Vuoden 2024 inventointiraportin liitteeseen on merkattu maastossa kuljetut ja tarkastetut alueet. Harmillisesti ympäristövaikutusten arvioinnin selostuksessa ei ollut liitteenä kovinkaan tarkkoja karttoja. Kun verrataan Tornionlaakson museolle 18.3.2026 lähetettyä Simon Lakkasuon tuulivoimaosayleiskaavaluonnosta arkeologisen inventoinnin karttaan, voidaan huomata, että lukuisten kaavaluonnokseen merkattujen tuulimyllyjen paikkoja ei ole inventoitu ollenkaan. Inventoimatta ovat ainakin myllyjen L01, L02, L05, L06, L07, L09, L10, L11, L12, L13 ja L15 sijaintipaikat. Näistä osa sijoittuu maastossa matalampiin ja kosteisiin, arkeologisesti ei niin potentiaalisiiin kohtiin. Kuitenkin etenkin myllyt L01, L02, L05, L07, L11 ja L12 sijaitsevat

Tornionlaakson museon johtaja

08.05.2026

§ 63/2026

kuivemmilla paikoilla, jossa niiden rakentaminen voi potentiaalisesti tuhota ennestään tuntemattomia muinaisjäännöskohteita. Myöskään kaikkia uusia tielinjauksia eikä sähkönsiirtolinjoja ole inventoitu. Alueen länsipuolen läpi kulkevan huoltotien sekä maakaapelin linjaus tulee inventoida niiltä osin, kuin ne eivät kulje suossa, sama lisäinventoinnin tarve on tunnistettu myös Ympäristövaikutusten arvioinnin liitteessä 14. Lisäksi myös myllyjen L04 ja L05 välinen tie sekä myllyjen L07 ja L08 välinen tie kulkevat arkeologisesti potentiaalisessa maastossa, samaten kuin molemmat länteen suuntautuvat sähkönsiirtolinjat (sekä maakaapelit, että ilmajohdot). Nämä kaikki vaativat arkeologista lisäinventointia. Lisäksi koska löytöpaikan **Lakkasuo** (751010046) välittömään läheisyyteen on suunniteltu tie sekä mahdollinen maakaapeli, tulee kyseisellä löytöpaikalla suorittaa tarkkuusinventointi sen varmistamiseksi, ettei kyseessä ole kiinteä muinaisjäännös.

Liitteessä 3 annetut kriteerit arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuviin vaikutuksiin ovat osittain epätarkkoja ja mahdollisesti harhaanjohtavia. Taulukossa 10-2 esitetään, että mikäli kiinteä muinaisjäännöskohde sijoittuu 30–50 metrin päähän tien keskilinjasta, mahdollisuus sen vaurioitumiseen olisi vähäinen. Todellisuudessa riski on huomattavasti suurempi. Teiden alueelta puustoa poistetaan 15-20 metrin leveydeltä, kaarteessa jopa 30–40 metrin leveydeltä. Samalla tien perustuksia tehdään ja tien reunaa ojitetaan, maita voidaan läjittää tien sivuun sekä kulkea raskailla työkoneilla myös tiealueen ulkopuolella. Joidenkin teiden viereen rakennetaan myös maakaapeli. Näin muinaisjäännöksen todellinen etäisyys rakentamisesta huomattavasti lyhyempi, kuin 30 metriä. Samoin on ilmoitettu, että jos kiinteä muinaisjäännös sijoittuu 15–30 metrin päähän tien keskilinjasta, riski vaurioitumiseen olisi vain kohtalainen eli keskisuuri. Todellisuudessa riski vaurioitumiseen olisi jo huomattava. Jos kiinteä muinaisjäännös sijoittuu 5–15 metrin päähän tien keskilinjasta, riski muinaisjäännöksen vaurioitumiseen ei ole vain suuri, vaan muinaisjäännöksen vaurioituminen ja jopa tuhoutuminen tien rakennuksessa on jo todennäköistä, eikä pelkästä riskistä voida enää puhua. Sama koskee riskiluokkaa erittäin suuri – jos pelkän ajoradan leveys on 6 metriä ja muinaisjäännös sijoittuu alle 5 metrin päähän tien keskilinjasta, on se käytännössä jo mahdoton säilyttää ja on hämäävää puhua pelkästä riskistä. Sama koskee myös arvioita voimajohtokäytävien keskilinjaan sekä tuulivoimaloiden keskipisteisiin. Mikäli nämä etäisyydet on lisäksi virheellisesti mitattu esimerkiksi tien keskilinjasta muinaisjäännöspisteeseen eikä tien reunasta muinaisjäännöksen aluerajauksen reunaan, on uhka virhearvioille ja muinaisjäännöksen säilymiselle jo ilmeisen suuri. Koska muutosten vaikutusten arvioinnin taulukko jo itsessään vähättelee rakentamisen aiheuttamia vaikutuksia ja sen yhteisvaikutus virheellisen etäisyyden mittaustavan kanssa on suuri, ei riskien arviointia voida katsoa tehdyn riittävän tarkasti, kun osa kohteista sijoittuu erittäin lähelle suunniteltua rakentamista.

Tuulivoimaosayleiskaavaan on merkitty sekä uusi tie, että sähkönsiirtolinja (maakaapeli), jotka kulkevat huomattavan läheltä useita muinaisjäännöskohteita: Uusi tie ja sähkölinja on merkitty kulkemaan kohteiden **Sarvenselänmaa etelä 2** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000029509) ja **Sarvenselänmaa etelä 3** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000029510) välistä. Myös ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa riski kyseisille kohteille on osittain tunnistettu. Kyseistä tietä ei kuitenkaan voida täysin

Tornionlaakson museon johtaja

08.05.2026

§ 63/2026

luotettavasti suunnitella ja sen tuomia riskejä arvioida, sillä kuten jo vuoden 2024 arkeologisen inventoinnin raportissa (liite 13) sekä sen täydennyksessä (liite 14) todetaan, **näitä kohteita ei ole inventoitu maastossa eikä niiden tarkka rajaus ole selvillä**. Näin myöskään tien ja sähkölinjan rakentamisen vaikutuksia ei voi realistisesti arvioida. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen kohdassa 20.5.3. kuitenkin todetaan, että vaihtoehdolla VE1 sekä VE2, sekä SVE3a ja SVE3b on ilman lieventämistoimenpiteitä kohtalaisen kielteinen vaikutus Sarvenselänmaa etelä 3:n kiinteään muinaisjäännökseen ja erittäin suuri kielteinen vaikutus Sarvenselänmaa etelä 2:n kiinteään muinaisjäännökseen.

Koska inventointiraportissa (2024) ilmoitettiin, ettei alueelle päästy tarkastamaan kyseisiä kohteita alueella käynnissä olleen mittavan metsätyömaan vuoksi ja että erityisesti kohteen Sarvenselänmaa etelä 3 aluerajaus on epäselvä, on kyseisten kohteiden alueella ehdottomasti suoritettava lisäinventointi (tarkkuusinventointi), jotta niistä saadaan varmasti ajantasainen sijaintitieto, sekä tarkempaa tietoa kyseisten kohteiden todellisesta laajuudesta. Vasta sitten voidaan arvioida mahdollisen uuden tielinjauksen sekä sähkölinjan vaikutusta kyseisiin kohteisiin. Mikäli tie ja maakaapeli halutaan perustaa muinaisjäännöksen alueelle, tulee asiasta käydä Muinaisjäännöslain (295/2963) mukaiset neuvottelut ja hakea mahdollisesti kajoamislupaa Museovirastolta, jotta muinaisjäännösalue voidaan tutkia ennen sen tuhoutumista. Tutkimuskustannuksista vastaa tällöin tuulivoimahankkeen toteuttaja. Tarkempaa tietoa kohteiden laajuudesta tarvitaan myös mahdollisia Museoviraston kanssa käytäviä neuvotteluita varten.

Suunnitelmassa on tunnistettu myös mahdollinen kielteinen vaikutus kiinteiden muinaisjäännösten maisemakuvaan yleisellä tasolla. Tätä ei kuitenkaan ole tarkasteltu suunnitelmassa tiettyjen kohteiden tasolla tai voimalakohtaisesti. Erityisen tärkeää maisemakuvan tarkastelu olisi kuitenkin VARK-kohde **Vallinpalo** (751010009) osalta. Kohdassa 20.4.1. *Vaikutuskohteen herkkyys* on ilmoitettu, että herkkyyden arvioinnissa VARK-alueilla olisi luokka *Erittäin suuri*, mutta kuitenkin taulukossa 20–3 herkkyyssuoraksi on merkitty vain *Suuri*, sama kuin muilla muinaisjäännöksillä. Lisäksi Muutoksen suuruudeksi on arvioitu ”ei muutosta”, vaikka todellisuudessa korkeat voimat luonnollisesti muokkaavat voimakkaasti alueen maisemaa. Puuston tuomaa peitteisyyttä ei voi käyttää maisemavaikutuksen täydellisen poistamisen kriteerinä, sillä puusto ei ole ikuista ja jatkuvan metsänkäytön takia näkymälinja voi myös avautua yllättäen. Muutoksen suuruutta VARK-kohteeseen **Vallinpalo** tulee siksi arvioida uudelleen. Käytännössä alueidenkäyttölain mukaisesti, VARK-kohteiden osalta tulee kiinnittää erityistä huomiota esimerkiksi niiden ympäristön säilymiseen, sillä ympäristössä on kohteiden ymmärtämistä tukevia elementtejä. Kohteen **Vallinpalo** osalta on todettu, että sen ympäristössä tai maisemassa on jo nyt vieraita elementtejä tai vaurioita. Niitä ei tulisi kuitenkaan kohtuuttomasti lisätä. Tällä hetkellä valtaosa myllyistä on sijoitettu etäämmälle kyseisestä kohteesta, mutta mikäli myllyjen paikat muuttuvat, tulee VARK-kohde ja siihen kohdistuvat maisemavaikutukset ottaa erityisesti huomioon.

Muuttuneiden myllynpaikkojen, uusien teiden ja erityisesti länteen suuntautuvien voimansiirtovaihtoehtojen sijoittelun vuoksi Tornionlaakson museo edellyttää arkeologista lisäinventointia, jonka tarve on tunnistettu jo

Tornionlaakson museon johtaja

08.05.2026

§ 63/2026

liitteessä 14. Lisäinventoinnissa tulee inventoida toistaiseksi inventoimattomat myllyjen ja sähköasemien sijaintipaikat niiltä osin, kun ne eivät sijaitse soisessa maastossa. Lisäksi tulee suorittaa tarkkuusinventointi kohteilla **Sarvenselänmaa etelä 1–3**, jossa niiden todellinen laajuus tulee selvittää. Tarkkuusinventointi tulee suorittaa myös kohteella **Huhdanpalo** (751010059), löytöpaikalla **Lakkasuo** (751010046), sekä mahdollisella muinaisjäännoksellä **Malininpalo** (1000031598), jotta kyseisten kohteiden status voidaan määrittää tarkasti ja niihin kohdistuva uhka arvioida realistisesti, koska niiden välittömään läheisyyteen kohdistuu rakentamista. Mikäli kyseiset kohteet eivät osoittaudu kiinteiksi muinaisjäännoksiksi, ei hankkeella ole niihin negatiivista vaikutusta. Lisäksi tulee inventoida molemmat länteen suuntautuvat, kaava-alueen sisäiset sähkönsiirtoreitit sekä uusien teiden paikat niiltä osin, kun ne kulkevat kuivalla maalla. Pelkkä karttatarkastelu ei riitä, vaan alueet on ehdottomasti inventoitava maastossa alueen suuren arkeologisen potentiaalin vuoksi. Alueella on jo ennestään huomattava määrä etenkin kivikautisia kohteita ja useat kivikautiset kohdetyypit ovat luonnoltaan sellaisia, ettei niitä voi havaita esimerkiksi pelkästä LiDar-aineistosta. Lisäksi inventointi tulee tehdä myös hankealueelta länteen suuntautuvien kaapeli- ja ilmajohtoreittien osalta.

YVA-selostuksessa sekä liitteessä 2 *Viranomaisten lausunnon huomioiminen* kohdassa 5.9 esitetään, että tämä jo liitteessä 14 tarpeellisena esitetty lisäinventointi hoidetaan vasta kaavaprosessin ja YVA-selostuksen hyväksymisen jälkeen. Todellisuudessa riittävät selvitykset on tehtävä ennen YVA-selostuksen hyväksymistä. Tällä hetkellä Tornionlaakson museo ei voi arvioida sitä, kuinka realistisesti vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön on arvioitu, koska sillä ei ole ajantasaista tietoa hankealueen arkeologisesta kulttuuriperinnöstä rakentamisen kohteena olevilta alueilta. Erityisen kriittiseksi lisäinventointi ennen YVA:n hyväksymistä on osoittautunut kohteiden **Sarvenselänmaa etelä 1–3** osalta, koska kohteiden välittömään läheisyyteen ollaan kohdistamassa rakentamista, mutta niiden todellista laajuutta ei tunneta eikä aluerajausta päästy tarkastamaan vuoden 2024 inventoinnin yhteydessä.

YVA-menettelystä säädetyn lain 15§ (252/2017) mukaisesti hankkeen ympäristövaikutukset on selvitettävä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä suunnittelun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hankkeen muu valmistelu huomioon ottaen vaihtoehtojen ollessa vielä avoinna. Myös yhteysviranomainen on lausunnossaan 3.7.2024 edellyttänyt, että kaikki alueet, joille suunnitellaan rakentamista, tulee inventoida.

Tornionlaakson museo toteaa, että ympäristövaikutusten arviointia ja tuulivoimaosayleiskaavaa varten tehty arkeologisen kulttuuriperinnön selvitykset eivät ole riittävät. Alueidenkäyttölaki edellyttää, että kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin (9§). Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen vaikutukset mm. maisemaan ja kulttuuriperintöön (1 §). Alueidenkäyttölain 197 §:n mukaan kaavaa laadittaessa, hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on noudatettava, mitä muinaismuistolain 13 §:ssä säädetään. Muinaismuistolaki 13 § korostaa kaavoittajan vastuuta olla selvillä tunnetuista muinaisjäännoksista. Alueidenkäyttölain 9 §:stä puolestaan seuraa velvollisuus huolehtia siitä, että saatavilla oleva tieto on riittävää suhteessa kaavoituksen tavoitteisiin. Museo

Tornionlaakson museon johtaja

08.05.2026

§ 63/2026

haluaa myös muistuttaa, että arkeologiset kohteet ovat automaattisesti suojeltuja Muinaisjäännöslain nojalla, eivätkä ne tarvitse erillistä suojelupäätöstä. Suojelua ei voi kaavalla ohittaa.

Muita huomioita arvioinnista

YVA-ohjelmasta annetussa palautteessa sekä yhteysviranomaisen lausunnossa yhteisvaikutusten arviointi on Tornionlaakson museon käsityksen mukaan nostettu yhdeksi tärkeimmistä selvitettävistä vaikutuksista. Selostuksessa yhteisvaikutuksia on kuvattu omana kappaleenaan. Vaikutusten suuruutta kuvaavista taulukoissa yhteisvaikutuksia ei ole esitetty. Tämän vuoksi esimerkiksi maisemaan, ihmisten elinoloihin ja viihtyisyyteen tai poronhoitoon kohdistuvat yhteisvaikutukset eivät museon näkemyksen mukaan havainnollistu riittävästi.

Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan yleisesti ottaen tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutusten arvioinneissa ei kiinnitetä riittävästi huomiota yhteisvaikutuksiin ja sitä kautta eri hankkeiden toteuttamiskelpoisuuteen. Eri hankkeissa laadittujen yhteisvaikutusten näkemäanalyysikarttojen perusteella on todettavissa, että tuulivoimalat tulevat olemaan tulevaisuudessa entistä enemmän läsnä myös Simon ja muun Lounais-Lapin maisemassa, vaikka vireillä olevista hankkeista toteutuisi vain muutama. Hankekohtaisilla ympäristövaikutusten arvioinneilla yhteisvaikutukset eivät museon näkemyksen mukaan havainnollistu riittävästi, jotta olisi mahdollista arvioida tuulivoimarakentamisen ympäristövaikutuksia esimerkiksi maisemaan ja kulttuuriympäristöön pitkällä aikavälillä.

Selvitysten luettavuuden näkökulmasta Tornionlaakson museo esittää, että jatkossa näkemäalueanalyysit ja havainnekuvat esitettäisiin erillisinä tiedostoina. Samoin havainnekuvien ottopaikat. Arvioinnin ja havainnekuvien analysoinnin kannalta on hankalaa, että karttoja ja valokuvia ei voi vertailla vierekkäin vaan tiedostoa täytyy selata edes takaisin. Myös hankevaihtoehdoista tulisi esittää selkeämmät kartat, kuin nyt selostuksessa on esitetty.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut arkeologisen kulttuuriperinnön osalta arkeologi Hanna Puolakka.

Kallio-Seppä Titta
Tornionlaakson museon johtaja

Jakelu

Lupa- ja valovontavirasto
Simon kunta
Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu yksikkö
Lupa- ja valvontavirasto
Oulun museo- ja tiedekeskus

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20, 13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Viite LVV-U/45560/2026

Asia **SIMO, Lakkasuon tuulivoimahanke, YVA-selostus / rakennettu kulttuuriympäristö**

Oulun museo- ja tiedekeskukselta on pyydetty lausuntoa Simon Lakkasuon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka on nähtävillä 4.3.-29.4.2026 välisen ajan. Tämä lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä ja arvokkaita maisema-alueita Pohjois-Pohjanmaan alueella.

Fortumin Lakkasuon tuulivoimahanke sijoittuu Simon kunnan keskustaajamasta noin 6,5 km etäisyydelle idän suuntaan rajautuen lin kunnan rajaan. Hankkeen sähkönsiirtoyhteydet sijoittuvat Simon kunnan alueelle.

Noin 1740 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 14 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, napakorkeus 200 metriä ja roottorin halkaisija 200 metriä. Voimaloiden yksikköteho on enintään 10 MW ja kokonaisteho enintään 140 MW. Alustavasti tuulivoimahanke on suunniteltu liitettävän valtakunnan verkkoon Simojoen sähköasemalla Simossa tuulivoimaloiden alueelta rakennettavan 8,7 km pituisen sähkönsiirtoyhteyden kautta joko voimajohtona, maakaapelina tai niiden yhdistelmänä. Koska sähkönsiirto vaikutusalueineen sijoittuu kokonaisuudessaan Lapin maakunnan puolelle, sitä ei tarkastella tässä lausunnossa. Hankkeen yhteydessä tarkastellaan myös mahdollisuutta akkuvaraston rakentamiseen. Akkuvarasto sijoittuisi vaihtoehdosta riippuen sähköaseman viereen joko tuulivoimaloiden hankealueelle tai Simojoen sähköaseman läheisyyteen.

Hankkeen vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 14 tuulivoimalaa.

VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 10 tuulivoimalaa.

Maisemavaikutusten arviointia varten on tehty näkymäalueanalyysi sekä 10 havainnekuvaa, joista yksi on otettu Pohjois-Pohjanmaan puolelta maakunnallisesti arvokkaalta maisema-alueelta Kuivajoen suun kulttuurimaisema. Havainnekuvien kuvauspaikat on esitetty näkymäalueanalyysikartalla. Oulun museo- ja tiedekeskus esittää, että kuvauspaikat tulisi lisäksi esittää näkymäalueanalyysikartan suurennoksissa, jotta kuvauspaikan sopivuutta vaikutusten havainnoimiseksi voisi arvioida paremmin. Kuvauspaikkojen perustelut ja kuvien tekniset tiedot on esitetty selkeästi.

Havainnekuvien lisäksi maisemaselvityksessä on arvioitu sanallisesti/taulukossa tuulivoimaloiden maisemavaikutuksia valtakunnallisesti merkittävillä rakennetuilla kulttuuriympäristöillä, joita Pohjois-Pohjanmaan puolella ovat Pohjanmaan rantatie – Onkalonperäntie sekä Huttulantie - Vanhatie, pyramidikattoiset kesänavetat sekä Pohjanmaan teollisuuden kartanot – li, Nyby. Arviointi perustuu näkymäalueanalyyysiin. Esitetyn aineiston perusteella museo ei voi arvioida, onko vaikutuksen merkittävyys esitetyn kaltainen näkymäalueanalyytikartan pienen mittakaavan vuoksi. Yhteisvaikutukset Kuivajoen suun kulttuurimaisemaan arvioidaan vähäiseksi etäisyydestä ja maiseman peitteisyydestä johtuen. Museo pitää tätä arviota oikeasuuntaisena havainnekuvan ja kuvauksen perusteella. Kokonaisuutena Oulun museo- ja tiedekeskus arvioi, etteivät hankkeen vaikutukset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteille Pohjois-Pohjanmaan alueella nouse erityisen merkittäviksi.

Museo huomauttaa, että maiseman herkkyyden arvioinnissa olemassa olevat tuulivoimapaistot eivät vähennä arvokohteen herkkyyttä. Olemassa olevat tuulivoimalat voi huomioida muutoksen suuruuden osatekijöissä.

Juhani Turpeinen
kulttuuriympäristöintendentti

Marja Lähteenmäki
rakennustutkija

Tiedoksi

Museovirasto / Kulttuuriympäristön suojelu -yksikkö

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20
13035 LVV

Lausuntopyyntö 4.3.2026

Lausunto, Fortum Oyj, YVA arviointiselostus, Lakkasuon tuulivoimahanke, Simo

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Lapin elinvoimakeskuksen lausuntoa koskien Fortumin Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA arviointiselostusta.

Lapin elinvoimakeskuksen liikenneosaston lausunto

Hankealueelle johtava ja sen lähellä sijaitseva tiestö on kuvattu arviointiohjelmassa riittävällä tasolla.

Arviointiohjelmassa on esitetty tuulivoimaloiden alustava erikoiskuljetusreitti liikennemäärineen. Liikennevaikutusten arvioinnissa keskitytään hankkeen rakentamisen aikaisten vaikutusten tarkasteluun.

Erikoiskuljetusreittivaihtoehdot ja tulotiet hankealueelle on kuvattu ja havainnollistettu kartalla riittävällä tavalla. Liikenteellisiä vaikutuksia on arvioitu tuulivoimapuiston rakentamis-, toiminta- ja purkuvaiheissa. Liikennemäärän lisäys on arvioitu tieosuuksittain.

Muiden samaan aikaan lähistöllä sijaitsevien hankkeiden rakentamisen yhteisvaikutukset tieliikenteeseen on arvioitu riittävällä tavalla.

Lapin elinvoimakeskus pitää YVA-selostuksen liikennevaikutusten arviointia riittävänä.

Erikoiskuljetusreiteistä osa kulkee Kemin kaupungin alueella katuja pitkin. Näiltä osin kuljetus vaatii kaupungin suostumuksen.

Johtopäätökset liikennevaikutuksista

Erikoiskuljetuksilla sekä kiviaines-, betoni- ja materiaalikuljetuksilla on rakentamisen aikana negatiivisia vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen ja liikenneturvallisuuteen. Liikennemäärään suhteutettuna vaikutukset ovat Vt 4:llä kauempana kohteesta vähäisiä, mutta rakentamisaikana lähempänä kohdetta pienemmillä teillä ne ovat merkittäviä. Kokonaisuudessaan hankkeen liikennevaikutuksen merkittävyys on arvioitu vähäiseksi.

Erikoiskuljetusten osalta hetkelliset vaikutukset seututielle 924 voivat olla merkittäviä. Muiden lähiseudun tuulivoimahankkeiden yhtäaikainen rakentaminen lisää seututielle 924 aiheutuavia liikennevaikutuksia. Toiminnanaikaiset liikennevaikutukset ovat hyvin vähäisiä.

Lapin elinvoimakeskukseen muilla osastoilla ei ole lausuttavaa esitettyyn YVA arviointiselostukseen.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt ympäristövastaava Tarmo Oikarinen ja ratkaissut yksikön päällikkö Juha Tapio.

Tämä asiakirja LAP/1514/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAP/1514/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Oikarinen Tarmo 27.04.2026 14:52

Ratkaisija Tapio Juha 27.04.2026 15:37

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia	06.05.2026 16:38:25 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (6 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Lupa- ja valvontavirasto

PL 20

13035 LVV

kirjaamo@lvv.fi

Viite: LVV-U/45560/2026

Metsähallituksen lausunto Lakkasuon tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Simo

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Metsähallitukselta lausuntoa Simon kunnassa sijaitsevan Lakkasuon tuulivoimala-alueen YVA-selostuksesta. Fortum suunnittelee noin 1740 hehtaarin laajuiselle alueelle enintään 14:ää voimalaa, joiden maksimikorkeus on 300 m ja kokonaisteho enimmillään yhteensä 140 MW.

YVA-selostuksessa tarkastellaan hankkeen toteuttamatta jättämisen (VE0) lisäksi kahta toteuttamisvaihtoehtoa, joissa alueelle suunnitellaan enintään 14 (VE1) tai enintään 10 (VE2) tuulivoimalaa. Lisäksi hankkeessa tutkitaan kolmea sähkönsiirtovaihtoehtoa:

SVE1: Uusi 8,7 kilometriä pitkä ilmajohto Simojoen sähköasemalle eteläistä reittiä pitkin

SVE2: Uusi 8,7 kilometriä pitkä maakaapeli Simojoen sähköasemalle eteläistä reittiä pitkin

SVE3: Uusi 8,7 kilometriä pitkä maakaapeli Simojoen sähköasemalle pohjoista reittiä pitkin.

Hankealueella on sekä Metsähallituksen liiketoimintojen taseessa olevia valtionmaita että Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien taseessa olevia Natura 2000 -alueita ja muita luonnonsuojeluun varattuja alueita. Metsähallitus lausuu asiasta maanhaltijana, valtion luonnonsuojelualueverkoston hallinnasta ja hoidosta vastaavana tahona sekä eräiden petolintulajien valtakunnallisesta seurannasta vastaavana asiantuntijaviranomaisena.

Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksen liitteenä on luonnonsuojelulain 35 § mukainen Natura-arviointi, josta Metsähallitus lausuu erillisessä lausunnossa.

Metsähallitus on tutustunut Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostukseen ja lausuu seuraavaa:

Hankevaihtoehdot

Lakkasuon tuulivoimahankkeessa tuulivoimalat on molemmissa tarkasteltavissa vaihtoehdoissa sijoitettu vain noin 600 metrin päähän lintudirektiivin perusteella Natura-verkoston liitetystä Iso Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aavan SPA-alueesta ja linnustollisesti arvokkaista FINIBA-alueista. Metsähallitus piti Lakkasuon

tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa (30.5.2024) tuulivoimaloiden sijoittamista kahden linnustollisesti arvokkaan alueen väliin aivan niiden tuntumaan ongelmallisena ja esitti, että hankkeen jatkosuunnittelussa tutkittaisiin vaihtoehtoa, jossa tuulivoimalat on sijoitettu etäämmälle arvokkaimmista linnustoalueista. Myös yhteysviranomaisen totesi YVA-ohjelmalausunnossaan tarpeelliseksi selvittää vaihtoehtoja voimaloiden määrälle ja/tai sijainnille niin, että haitallisia vaikutuksia linnustoon voidaan vähentää. YVA-selostuksen mukaan "voimalapaikkoihin on tehty muutoksia tuulivoimaloiden sijoittelun optimoinnin ja luontoselvitysten tulosten pohjalta", mutta koska näitä muutoksia ei esitetä kartalla, niistä on vaikea saada selvää. Joka tapauksessa voimaloiden etäisyys linnustollisesti arvokkaisiin suojelualueisiin nähden on säilynyt jokseenkin samana kuin YVA-ohjelmavaiheessa.

Vastineessa viranomaislausuntoon (liite 2) YVA-selostuksessa todetaan, että vaihtoehdon VE2 pienempi voimalamäärä vähentää "yleisellä tasolla" hankkeen linnustovaikutuksia. Jää kuitenkin epäselväksi mitä nämä yleisen tason vaikutukset ovat, sillä YVA-selostuksen mukaan molemmilla tuulivoimaloiden hankevaihtoehdoilla on samansuuruiset ja yhtä merkittävät kielteiset vaikutukset sekä linnustoon (taulukot 14–6 ja 14–8) että Nikkilänaavan ja Iso Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aavan linnustollisesti arvokkaisiin suojelualueisiin (taulukko 16–1).

Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin

YVA-selostuksen mukaan suurimmat Lakkasuosta ja sen lähialueen lukuisista muista tuulivoimahankkeista aiheutuvat yhteisvaikutukset kohdistuvat FINIBA-alueiden verkostoon kuuluvaan Nikkilänaavan Natura-alueeseen, joka hankkeiden toteutuessa tulisi olemaan tuulivoimapuistojen ympäröimä joka ilmansuunnasta. YVA-selostuksessa mainitaan, että hankealuetta ympäröivät suot kuuluvat Simon-Kuivaniemen suokeskittymä -nimiseen FINIBA-alueeseen, mutta Lakkasuon tuulivoimahankkeen vaikutuksia kyseiseen FINIBA-alueeseen ja sen linnustollisiin arvoihin ei ole kuitenkaan yksilöity eikä arvioitu. FINIBA-verkoston tavoitteena on turvata Suomen tärkeimpien lintualueiden säilyminen linnustolle soveliaina elinalueina, ja vaikka FINIBA-alueet eivät ole virallisia suojelualueita,

Metsähallitus totesi YVA-ohjelmalausunnossaan, että Nikkilänaavan valtionmaat ovat mukana Länsi-Lapin säädösvalmisteluprosessissa, ja alueesta tullaan perustamaan luonnonsuojelualue, jolla ovat voimassa LSL 49-51 § mukaiset rauhoitussäädökset. Sähkönsiirtovaihtoehdot SV1 ja SV2 on linjattu kulkemaan tulevan luonnonsuojelualueen poikki. Ellei uutta voimajohtoa oteta huomioon suojelualueen perustamissäädöksessä, vaatii sähkönsiirron rakentaminen Nikkilänaavan läpi suojelualueen perustamisen jälkeen säädösmuutoksen. Säädösmuutoksen tarvetta ei ole mainittu YVA-selostuksen luvussa 37. *tarvittavat suunnitelmat, luvat ja päätökset*. Metsähallitus toteaa, että tuulivoiman vaatimat rakenteet tulee lähtökohtaisesti toteuttaa suojeluun varattujen ulkopuolella, ja pitää Nikkilänaavan maakaapelina kiertävää SVE3:a esitetyistä sähkönsiirtovaihtoehdoista toteuttamiskelpoisimpana.

Vaikutukset Natura 2000 -alueisiin

YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu luonnonsuojelulain 35 § mukainen Natura-arviointi, joka koskee hankkeen vaikutuksia Iso-Saarisuo – Hoikkasuo – Musta-aavan (SAC/SPA FI1301604) ja Nikkilänaavan (SAC FI1301605) Natura 2000 -alueiden suojeluperusteisiin (YVA-selostuksen liitteet 6 ja 7). Natura 2000 -alueiden suojeluperusteisiin. Metsähallitus pitää Natura-arviointia puutteellisena, eikä hankkeesta alueen Iso-Saarisuo – Hoikkasuo – Musta-aavan suojeluperustelinnustolle ja Nikkilänaavan suojeluperusteluontotyypelle aiheutuvaa merkittävää heikentymistä voi arvioinnin perusteella sulkea pois.

Metsähallitus totesi Lakkasuon hankkeen YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa, että Natura-arvioinnin tarvetta tulee tarkastella ainakin lintudirektiivin perusteella Natura-verkoston liitettyjen Martimoaapa – Lumiaapa – Penikoiden (SAC/SPA FI1301602) ja Veittiaavan (SAC/SPA FI1301603) Natura-alueiden osalta, mutta hankkeen vaikutuksia edellä mainittujen alueiden suojeluperusteisiin ei kuitenkaan käsitellä tai edes mainita YVA-selostuksessa. Lakkasuon hankealue sijoittuu useiden ko. Natura-alueiden suojeluperusteena olevien lintulajien keskeiselle kevätmuuttoreitille, ja se, että Natura-alueiden etelä- ja lounaispuolella on jo runsaasti tuulivoimapuistoja korostaa hankealueen merkitystä tuulivoimapuistoja väistävän linnuston kannalta.

Metsähallitus huomauttaa, että Martimoaavan Natura-alueen suojeluperusteena on salassa pidettävä lintulaji, johon olemassa olevista tuulivoimama-alueista aiheutuvaa merkittävää heikennystä ei voi sulkea pois. Lakkasuon YVA-selostuksen (salassa pidettävä liite 5, osa 2) mukaan myös Lakkasuon tuulivoimahankkeesta aiheutuu vaikutuksia kyseisen lajin Martimoaavan populaatioon, mikä olisi tullut huomioida arvioitaessa tuulivoimahankkeen Natura-vaikutuksia. Metsähallitus lausuu asiasta tarkemmin lausunnon liitteessä 1, joka toimitetaan vain viranomaiskäyttöön.

Metsähallitus pitää Lakkasuon tuulivoimahankkeen Natura-arviointia puutteellisena sekä arvioinnin kohdentamisen että laadittujen arviointien osalta. Metsähallitus lausuu laadituista Natura-arvioinneista tarkemmin erillisessä lausunnossa.

Lausunnon ovat valmistelleet maankäytön erityisasiantuntijat Pauliina Kulmala ja Harri Taavetti.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus Luontopalvelut

Liitteet

Liite 1. Metsähallituksen lausunto Lakkasuon tuulivoimapuiston YVA-selostuksesta,
salassa pidettävät lajit

Asia: Lausuntopyyntö Fortumin Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta, Simo (LVV-U/45560/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Fortum suunnittelee Simoon 14 voimalan Lakkasuon hanketta n. 1740 ha laajuiselle alueelle. Hanke suunnitellaan liitettäväksi valtakunnan verkkoon Simojoen sähköasemalla (n. 8,7 km voimajohtolla, maakaapelilla tai niiden yhdistelmänä).

2 Lausunto

Lakkasuon tuulivoimahankealue sijoittuu kahden Natura 2000 suojelualueen väliin noin 500 m etäisyydelle kummastakin. Hankkeella on vaikutuksia Natura-alueisiin, suoluontoon sekä pesimä- ja muuttolinnustoon. Hankkeen rakentaminen aiheuttaa metsän ja suoluontokohteiden pirstoutumista, paikallisia hydrologisia muutoksia sekä kasvillisuuden poistumaa voimalapaikoilla, tiestö- ja sähkönsiirtolinjoilla. Suurimmat vaikutukset syntyvät Nikkilänaavan sekä Iso-Saarisuo–Hoikkasuo–Musta-aapa -Natura-alueiden reuna-alueilla, joihin kohdistuu suuri kielteinen vaikutus. Iso-Saarisuo–Hoikkasuo–Musta-aavan Natura-alueelle ei synny suoria pinta-alamenetyksiä, mutta arvokkaisiin aapa- ja keidassuoluontotyyppihin voi kohdistua epäsuoria häiriöitä.

Vaikutukset painottuvat rakentamisvaiheeseen, mutta osa vaikutuksista jatkuu toiminnan aikana. Vaikka vaikutuksia voidaan lieventää teknisin ratkaisuin (esim. maakaapelointi, rakentamisen ajoitus), hankkeen luontovaikutukset ovat monin osin kohtalaisia–kielteisiä. Natura-alueisiin kohdistuvat linnustovaikutukset eivät kuitenkaan ylitä merkittävän heikennyksen kynnyistä, koska suoria elinympäristömuutoksia Natura-alueilla ei synny. Muuttolinnuston osalta useiden tuulivoimapuistojen alueet muodostavat yhtenäisen riskivyohtyksen. Vaikutuksia voi tulla muuttolintujen törmäyksistä voimaloihin ja sähkönsiirtolinjoihin. Lisäksi Natura-alueiden välillä läpi hankealueen voi esiintyä kesäaikaista isojen lintujen (hanhet, joutsenet, kurjet) liikehdintää.

Nikkilänaavan Natura-alueella sähkönsiirron voimajohto- ja maakaapelivaihtoehdot (SVE1 ja SVE2) aiheuttavat pysyviä luontotyyppien aapasuot ja puustoiset suot laadullisia heikennyksiä, mutta niiden pinta-alallinen osuus jää vähäiseksi suhteessa koko alueeseen. SVE3 ei aiheuta vaikutuksia Natura-alueille. Voimajohtovaihtoehdot (SVE1) lisää lintujen törmäysriskiä ja häiriöitä. Mikäli voimajohto (SVE1) toteutetaan, pylväät tulisi sijoittaa ojitetuille reuna-alueille ja työmaa-alue tulisi pitää mahdollisimman kapeana. Maakaapelivaihtoehdot (SVE2–SVE3) olisivat parempi vaihtoehdot ilman linnuston törmäysriskiä johtimiin.

Lakkasuon tuulivoimahankkeen yhteisvaikutukset muiden alueen tuulivoima- ja sähkönsiirtohankeiden kanssa vaikuttavat linnustoon, eläimistöön ja ekologiseen verkostoon. Useat lähialueen tuulivoimapuistot sijoittuvat ekologisesti arvokkaiden suoalueiden ja muuttoreittien tuntumaan.

Vaikka yksittäiset vaikutukset ovat usein vähäisiä tai kohtalaisia, niiden kumuloituminen samoilla alueilla lisää häiriötä ja pirstoo elinympäristöjä. Yhteisvaikutusten seurauksena lajien elinympäristöjen laatu ja häiriöttömyys voivat heiketä laajemmin kuin yhden hankkeen tarkastelussa

Lieventämistoimina rakentamistyöt tulisi toteutetaan talviaikaan, jolloin suot ovat jäässä ja kasvillisuus vaurioituu vähemmän. Työkoneiden liikkumista tulisi rajoittaa erityisesti märillä suoalueilla ja tarvittaessa tulisi käyttää tilapäisiä talviteitä. Kiintoainekuormituksen vähentämiseksi tulisi suojata ojat, käyttää laskeutus - ja suodatusrakenteita sekä estää veden ohjautuminen Natura-alueille. Linnuston osalta tulisi välttää rakentamista pesimäkauden aikana. Voimajohtoihin tulisi asentaa näkyvät pallot lintutörmäysten välttämiseksi.

PORONHOITO

Suunniteltu Lakkasuon tuulipuistoalue ja sen sähkönsiirtoreitit sijoittuvat Isosydänmaan paliskunnan alueelle, mutta hankealue rajautuu samalla Oijärven paliskuntaan tuulipuiston vaikutusalueen ulottuessa siten myös kyseisen paliskunnan alueelle. Hankealueella ja sitä ympäröivällä vaikutusalueella laiduntaa sekä Isosydänmaan että Oijärven paliskunnan poroja, sillä kyseiset alueet ovat hyvin pitkälle paliskuntien porojen yhteiskäytössä. Tuulivoima-alue ja sen ympäristö ovat poroja käytössä erityisesti keväällä ja syksyllä, mutta porot laiduntavat myös kesällä ja alkutalvella hankealueella ja sen ympäristössä. Tämän lisäksi porojen laidunkierto kulkee läpi hankealueen syksyllä ja keväällä. Hankealueen lähellä sijaitsee myös porojen vasontapaikkoja.

Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksessa hankkeesta poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu sekä Isosydänmaan että Oijärven paliskunnissa erikseen. Vaikutusten arviointi on tehty poronhoidon eri osalle alueille hyödyntäen Paliskuntain yhdistyksen laatiman oppaan suosituksia. Selvityksessä on myös hyödynnetty poronhoidon paikkatietoja sekä paliskunnilta neuvotteluissa saatuja tietoja ja arvioita. Myös aiheeseen liittyvää saatavilla olevaa tutkimustietoa tuulivoimaloiden vaikutuksista poronhoitoon on käsitelty melko laajasti. YVA-selvityksen loppupuolella myös Lakkasuon tuulivoimahankkeen yhteisvaikutuksia poronhoitoon muiden toiminnassa olevien ja suunniteltujen tuulivoima- ja maankäyttöhankkeiden kanssa on arvioitu.

Luke katsoo, että Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksessa kuvattu ja selostettu poronhoitoon kohdistuva vaikutusarviointi on tehty riittävän kattavasti ja monipuolisesti. Vaikutusarvioinnissa on hyödynnetty saatavilla olevia paikkatietoaineistoja paliskuntien laiturista ja poronhoidosta erilaisina karttaesityksinä. Samalla on myös tuotu esiin paliskunnilta saatuja tietoja eri laidunalueiden sijainnista ja käytöstä sekä porojen laiduntamisesta ja liikkumisesta hankealueella ja sen läheisyydessä. Myös paliskuntien esittämiä arvioita hankkeen vaikutuksista poronhoitoon on tuotu esiin jossain määrin. Porojen laiduntamisesta ja liikkumisesta saatavilla olevia GPS-paikannuksia on kuitenkin hyödynnetty vain muutaman poron osalta, mikä tekee kyseisen tarkastelun antamasta informaatiosta epävarmaa.

YVA-selostuksessa Lakkasuon tuulivoimahankkeen vaikutusten arvioidaan olevan hankealueen poronhoitoon pääosin suuria kielteisiä, kun taas kokonaisuutena hankkeen erillisvaikutusten arvioidaan olevan Isosydänmaan ja Oijärven paliskuntien poronhoitoon kohtalaisen kielteisiä. Hankkeen yhteisvaikutusten poronhoitoon muiden toiminnassa olevien ja suunniteltujen tuulipuistojen ja maankäyttöhankkeiden kanssa arvioidaan olevan kuitenkin suuret kielteiset niin Isosydänmaan kuin myös Oijärven paliskunnassa. Yhteisvaikutuksista Luke kuitenkin huomauttaa, että ne on käsitelty YVA-selostuksessa vain tekstiosiona erillään muista poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista ilman kokoavaa taulukkoa, mikä voi vaikeuttaa niiden löytämistä ja huomioimista.

Omana arvionaan Luke katsoo edellä kuvattujen poronhoitoon hankkeesta kohdistuvien erillis- ja yhteisvaikutusten arvioiden olevan todennäköisesti oikeansuuntaisia ja -suuruisia. Hakealue ja sen mahdolliset vaikutukset sijoittuvat poronhoidon osalta paliskuntiin, joissa on jo useita toiminnassa olevia tuulipuistoja ja maankäyttöhankkeita ja jossa Lukella on myös käynnissä oma tutkimus tuulivoimarakentamisen vaikutuksista poronhoitoon. Kyseisessä Windlife Poro tutkimushankkeessa Isosydänmaan ja Oijärven paliskunnissa tehtyjen analyysien perusteella porot välttävät keväästä alkutalveen useiden kilometrin etäisyydelle erityisesti laaja-alaisia tuulipuistojen keskittymiä paliskuntien länsiosassa, mikä on johtanut porojen käyttämien laidunalueiden siirtymisiin etämmälle näistä tuulipuistoista ja siten myös käytettävissä olevien laidunalueiden kaventumiseen ja pirstoutumiseen. Kyseisen tuulipuistoalueen laajeneminen mm. Lakkasuon tuulipuiston vaikutuksista merkitsee todennäköisesti tämän poronhoidon kannalta negatiivisen kehityksen jatkumista ja laajenemista. Näitä Luken saamia ensimmäisiä tuloksia ei ole kuitenkaan vielä ennakkotarkistettu ja ehditty julkaista kansainvälisissä tieteellisessä lehdessä.

3 Lausunnon tiivistelmä

Lakkasuon tuulivoimahankkeen ja muiden alueen hankkeiden kumuloituvat vaikutukset kohdistuvat erityisesti metsä- ja suolinnustoon ja eläimistöön. Yhteisvaikutusten seurauksena elinympäristöt pirstoutuvat, häiriöttömät alueet vähenevät ja ekologisen verkoston jatkuvuus heikkenee. Lakkasuon tuulivoimahankkeen yhteisvaikutukset eläimiin ja lintuihin korostuvat erityisesti muiden seudun tuulivoimahankkeiden, voimajohtojen ja maankäytön muutosten kanssa. Vaikutukset ovat yksittäin tarkasteltuna vähäisiä tai kohtalaisia, kokonaisvaikutus voi kuitenkin olla merkittävä eläimistölle ja linnustolle, koska pirstoutuminen, häiriö ja törmäysriskit kasaantuvat samoille alueille. Tämä korostaa tarvetta kohdistaa lieventämistoimet alueellisesti laajemmin sekä huomioida hankkeiden yhteisvaikutukset.

Suunniteltu Lakkasuon tuulipuistoalue ja sen sähkönsiirtoreitit sijoittuvat Isosydänmaan paliskunnan alueelle, mutta hankealue rajautuu samalla Oijärven paliskuntaan tuulipuiston vaikutusalueen ulottuessa siten myös kyseisen paliskunnan alueelle. Hankealueella ja sitä ympäröivällä vaikutusalueella laiduntaa sekä Isosydänmaan että Oijärven paliskunnan poroja, sillä kyseiset alueet ovat hyvin pitkälle myös paliskuntien porojen yhteiskäytössä. Luke katsoo, että Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksessa kuvattu ja selostettu poronhoitoon kohdistuva vaikutusarviointi on tehty riittävän kattavasti ja monipuolisesti. Omana arvionaan Luke esittää myös, että YVA-selostuksessa kuvattujen poronhoitoon hankkeesta kohdistuvien erillis- ja yhteisvaikutusten arvioiden olevan todennäköisesti oikeansuuntaisia ja -suuruisia.

Luken arviota tukee se, että Lakkasuon hakealue ja sen mahdolliset vaikutukset sijoittuvat poronhoidon osalta paliskuntiin ja alueelle, joissa on jo useita toiminnassa olevia tuulipuistoja ja maankäyttöhankkeita ja jossa Luke on myös käynnissä olevassa tutkimuksessaan saanut ensimmäisiä tuloksia toiminnassa olevien tuulipuistojen negatiivisista vaikutuksista porojen laidunten käyttöön ja poronhoitoon.

Sirpa Piirainen

Ryhmäpäällikkö, erikoistutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 28.04.2026 klo 15:39:04.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Jouko Kumpula, Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi:

Lupa- ja valvontavirasto

LAUSUNTO

kirjaamo@lvv.fi

29.4.2026

Dnro 204/2026

LVV-U/45560/2026

LAKKASUON TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI, SELOSTUS

Hankkeesta vastaava Fortum suunnittelee Simoon enintään 14 tuulivoimalan rakentamista noin 1740 hehtaarin laajuiselle alueelle. Lakkasuo tuulivoimahanke sijoittuu Simon kunnan keskustaajamasta noin 6,5 km etäisyydelle idän suuntaan rajautuen Iin kunnan raja. Alustavasti tuulivoimahanke on suunniteltu liitettävän valtakunnan verkkoon Simojoen sähköasemalla Simossa tuulivoimaloiden alueelta rakennettavan 8,7 km pituisen sähkönsiirtoyhteyden kautta joko voimajohtona, maakaapelina tai niiden yhdistelmänä.

Hankkeen tuotantoalue sijoittuu Isosydänmaan paliskunnan alueelle. Hankkeen tuotantoalue rajautuu Oijärven paliskunnan alueeseen. Paliskuntien rajalla ei ole aita ja poroja laiduntaa molemmin puolin rajaa. Paliskuntien poronhoito perustuu luonnonlaitumien ja porojen luontaisen laidunkierron ympärivuotiseen hyödyntämiseen. Alueen paliskunnat ovat erittäin huolissaan laidunalansa vähenemisestä ja pirstoutumisesta teollisen maankäytön vuoksi. Paliskunnissa on toiminnassa ja suunnitteilla huomattava määrä tuuli- ja aurinkovoiman tuotantoa. Lisäksi Isosydänmaan alueelle suunnitellaan Suhangon kaivosta. Poronhoidon laidun- ja toimintatila on loppumassa lounaisella poronhoitoalueella. Paliskuntien kanta Lakkasuo hankkeeseen on kielteinen.

Poronhoito on merkittävä elinkeino Simossa. Elinkeinolla on paljon paitsi välittömiä, myös välillisiä työllisyys- ja talousvaikutuksia mm. lihan jalostuksessa ja matkailussa. Poro ja poronhoito ovat tärkeä osa pohjoisen Suomen kulttuuria, kulttuuriperintöä, matkailumarkkinoinnissakin käytettävää imagoa ja matkailupalveluita. Poronhoidolla on keskeinen rooli pohjoisen Suomen omavaraisuuden, huoltovarmuuden ja ruokaturvan ylläpitämisessä. Elinkeino merkitys etenkin sivukylien asuttuna pitämiseksi, elinvoimaisuudelle, turvallisuudelle ja maisemakuvalle on suuri.

Poronhoitolaki ja muu lainsäädäntö

Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto koko poronhoitoalueella. Poronhoito-oikeus ja siihen kiinteästi kuuluva vapaa laidunnusoikeus on ikiaikainen nautintaoikeus, joka on suoraan lailla turvattu erityinen oikeus (PHL 848/1990): ”Poronhoitoa saadaan tässä laissa säädetyin rajoituksin harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- tai hallintaoikeudesta riippumatta” (PHL 3§).

Poronhoitolain 53 §:n mukaan: ”suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa.” Hankkeen suunnittelualueella on Metsähallituksen hallinnoimia valtion maita, joten hankkeesta tulee järjestää PHL 53 §:n mukaiset neuvottelut. Hankkeen osalta on järjestetty kaksi PHL53§ kaltaista neuvottelua 7.4.2025 ja 5.5.2025 ja yksi PHL53§ mukainen neuvottelu 12.6.2025. Oijärven paliskunta ei päässyt osallistumaan 12.6. järjestettyyn neuvotteluun, koska neuvottelu järjestettiin vasanmerkitysten aikaan. Neuvottelut tulee järjestää siten, että poronhoidon kiireajat huomioidaan ja neuvotteluihin on tosiasiallinen mahdollisuus osallistua. Poronhoitolain 53 §:n mukaisessa

neuvottelussa 12.6. paikalla ollut Metsähallituksen edustaja oli kiistänyt PHL 53§:n mukaisen viranomaisaseman ja oli paikalla läsnäolijana, ei neuvottelevana osapuolena. Paliskuntain yhdistys katsoo, että Metsähallituksen on maan hallinnoijana viranomaisen kaltainen toimija, jolla on yhteiskunnallisia velvoitteita ja sen tulisi kantaa viranomaisvastuu PHL 53§:n mukaisissa neuvotteluissa.

Alueella voimassa oleva Länsi-Lapin maakuntakaavan yleismääräys edellyttää, että ”*Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueiden käytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.*” Aluetta ei ole maakuntakaavassa merkitty tuulivoimapotentiaaliseksi alueeksi.

Alueidenkäyttölain 32 §:n mukaan maakuntakaavan on oltava ohjeena yleiskaavaa laadittaessa ja muutettaessa. Alueidenkäyttölain 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoitajilla on alueella poronhoito-oikeus, he ovat oikeudenhaltijoita, joille ei saa hankkeen kaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin (Alueidenkäyttölaki 9§). Poronhoidon nykytila ja toiminta kaava-alueella ja sen vaikutusalueella tulee kuvata. Vaikutukset poronhoidolle tulee arvioida osallistaen alueen paliskunta. Laki ympäristövaikutusten arvioinnista (YVAL 252/2017) velvoittaa alueella toimivaan elinkeinon kohdistuvien vaikutusten selvittämiseen.

Vaikutukset poronhoidolle

Poronhoito on ekstensiivinen maankäyttömuoto, jonka kannattavuus perustuu laajoihin laidunalueisiin ja porojen luontaisen laidunkierron mukaiseen vapaaseen laiduntamiseen. Paliskunnan toiminnalliseen ympäristöön kuuluvat erilaiset laidunalueet (mm. kesä, talvi, rykimä, vasoma), ja niille siirtymiseen käytettävät alueet, sekä paliskunnan poronhoidon toiminta-alueet ja infrastruktuuri (mm. kuljetusreitit, erotusaidat, kämpät, laidunkierroaidat ym.). Paliskunnan toiminta on suunnitelmallista elinkeinon harjoittamista. Kaikki paliskunnan alueelle tuleva uusi toiminta vaikuttaa poronhoitoon, sillä paliskunta eri osineen on yhtenäinen toimintaympäristö. Eri alueiden merkityksen suuruus vaihtelee paliskunnan sisällä.

Tuulivoimahanke aiheuttaa suoria ja epäsuoria laidunmenetyksiä Isosydänmaan ja Oijärven paliskunnille. Hankealue on porojen kevätlaidunalueita ja vasoma-alueita sekä syys- ja talvilaidunta. Rajalla ei ole aita ja paliskuntien porot laiduntavat rajan molemmin puolin. Porojen laidunkierto kulkee alueen läpi syksyllä ja keväällä. Hankkeen suunnittelu- ja vaikutusalueelle sijoittuvat suojelualueet ja niiden välillä olevat jängät ovat ainoita rauhallisia laidunalueita tässä osassa paliskunnan aluetta. Alueella on ravinteikkaat, rehevät suojelualueet, jotka ovat arvokkaita laidunalueita. Alue on lähes yhtenäistä jänkää, myös suojelualueiden ulkopuolella. Hankealueen kangasmaat ovat tämän paliskunnan osan parhaita syyslaidunalueita. Hankealueen koillispuolelle sijoittuu Isosydänmaan siirtoaitapaikka. Poroja on käsitelty aitapaikalla kesällä vasanmerkinnässä. Aidassa on merkitty noin 200-250 vasaa.

Useiden pohjoismaisten tutkimusten mukaan porot välttävät ihmistoiminnan aiheuttamaa häiriötä, ja ovat sille herkkiä etenkin kevättalvella, vasoma-aikana ja sen jälkeen pienten vasojen kanssa (Skarin & Åhman 2014, Skarin ym. 2015, Skarin ym. 2018, Skarin ym. 2021). Etenkin Ruotsissa on tutkittu poronhoidolle aiheutuvia vaikutuksia tuulivoiman osalta. Skarinin ym. (2015) mukaan vasomisaikana porovaatimet välttivät tuulipuistoja niiden rakentamisaikana jopa 3,5 km päähän alueesta. Tolvanen ym.

(2023) tarkasteli yhteenvetojulkaisussaan 84:aa vertaisarvioitua tutkimusta maailmalta. Tutkimuksen mukaan porot välttävät tuulivoimaloiden alueita keskimäärin 5 km säteellä. Suurin osa tutkimuksista on tehty nykyistä pienemmillä voimaloilla, ja välttäminen voi olla vielä suurempaa nykyisillä voimalatyypeillä (Tolvanen ym. 2023). Porojen laidunalueen välttämistä ilmeni sekä elinpiirin valinnan tasolla, että elinpiirin sisällä tapahtuvalla laitumen valinnan tasolla. Porot myös lakkasivat käyttämästä tai käyttivät vähemmän tuulipuistojen läheisistä vakiintuneista kulkureiteistään ja liikkuivat nopeammin alueen poikki, mikä kieli stressistä (Skarin ym. 2015). Tuulivoiman aiheuttama häiriö (melu ja liike) porojen laiduntamiselle vasoma-aikana on todettu myös pysyvän hankkeiden toiminnan aikaisena (Skarin ym. 2018). Tällöin aiheutuu välillisiä laidunmenetyksiä laajemmalla alueella kuin itse hankealue. Mikäli laidunresurssi esimerkiksi kulumisen vuoksi vähenee alueelta ja alue muuttuu rauhattomaksi, on mahdollista, että porot eivät pysy alueella myöskään syksyllä ja syystalvella. Tämä johtaa siihen, että poronhoito tulee järjestää alueella uudelleen, mikä vaatii työtä ja mahdollisesti uusia poronhoidon rakenteita. Tutkimuksen mukaan tuulivoimatuotanto yhdessä muun maankäytön kanssa vaikutti negatiivisesti porojen ja poronhoidon optimaaliseen laidunten käyttöön myös syksyllä ja talvella ja muun muassa porokolarit ja petovahingot, sekä poronhoitotyöt lisääntyivät (Skarin ym. 2021). Tutkimustiedon ja poronhoitoalueen paliskuntien kokemusten perusteella alueen porojen vasominen siirtyy muualle, mikäli alueelle rakennetaan tuulivoimaa. Myös porojen käsitteleminen alueelle todennäköisesti päättyy tai vaikeutuu merkittävästi, sillä näin on käynyt muualla paliskunnissa. Syyslaidunkierto suuntautuu alueelta pois, jolloin porot voivat kulkeutua viljelyksille, naapuripaliskuntaan tai poronhoitoalueen ulkopuolelle.

Alueella korostuvat yhteisvaikutukset lähialueen toiminnassa ja suunnitteilla olevien tuulivoimateollisuusalueiden kanssa. Vaikka alueet näyttäisivät suuren mittakaavan kartalla erillisiltä, niistä muodostuu käytännössä yhtenäinen teollisuusalue.

Laidunten vähentyessä, pirstoutuessa ja käytettävyyden heiketessä muuten, porojen laidunnuspaine lisääntyy muilla alueilla ja laitumet kuluvat epätasaisesti. Tämä voi johtaa siihen, että porojen teurastuotto (vasaprosentti) alenee, teuraspainot alenevat ja porotalouden lihantuotto kärsii. Toisaalta poroja voidaan joutua ottamaan lisäruokinnan piiriin entistä aiemmin, jos ne pyrkivät lähtemään normaaleilta laidunalueiltaan pois tai jos ne eivät saa tarpeeksi ravintoa kuluneilta laidunalueilta. Aikaistunut lisäruokinta tarkoittaa lisäkustannuksia ja elinkeinon kannattavuuden heikkenemistä edelleen. Hanke voi aiheuttaa porojen siirtymisen alueille, missä ne aiheuttavat haittaa viljelyksille ja vakituiselle asutukselle. Tämä on poronhoitolaissa kiellettyä, joten paliskunnalle aiheutuu lisätyötä ja kustannuksia porojen siirtämisestä, vahinkojen estämisestä ja korvaamisesta. Lisäksi aiheutuu ristiriitoja asukkaiden kanssa. Porojen siirtyminen vaikeuttaa poronhoitotöitä ja lisää niiden kustannuksia. Rauhallisilta laidunalueilta vilkkaille pääteille johtavat tiet, jotka pidetään talvellakin auki, johdattavat porot suuremman kolaririskin alueille, päätiestölle. Toiminta-ajan lisäksi myös rakentamisaikana on paliskuntien mukaan tapahtunut porokolareita tuulivoimahankealueilla. Tuottava porokarja heikkenee ja vähenee, mitä porokolareista saatava korvaus ei kata.

Myös hankkeeseen liittyvä mahdollinen voimajohto vähentää ja pirstoo laitumia, vaikuttaa porojen laidunnukseen ja voi vaikeuttaa poronhoitotöitä. Joidenkin paliskuntien kokemuksen mukaan porot eivät mielellään laidunna voimajohtojen alla. Paliskuntien kokemuksen mukaan voimajohtoaukolla lisääntyy (luvaton) moottorikelkkailu talvella/kevättalvella. Tämä aiheuttaa rauhattomuutta, mikä voi ohjata poroja kulkemaan kelkkajäljillä, missä ne altistuvat kolareille.

Hankealueella rakennettavaan ja parannettavaan tiestöön sekä tuulivoimaloiden perustuksiin tarvitaan suuret määrät soraa tai muuta maa-ainesta. Maa-ainesten ottaminen poronhoitoalueelta lisää poronhoidon laidunmenetyksiä, mikä myös on yksi energiantuotannon kumulatiivisista vaikutuksista.

YVA-selostus ja poronhoitoselvitys

Poronhoitoselvityksessä mainitaan, että hankkeen rakentamisvaiheessa poistettavan ja tarvittavan maa-aineksen massamäärät tarkentuvat suunnittelun edetessä, eikä maanottoa ole vielä määritelty. Tämä on puute vaikutusten arvioinnin osalta, sillä myös maa-ainesten oton tarve ja paikka tulisi olla tiedossa, jotta sen vaikutukset poronhoitoon voidaan arvioida. Ne ovat osa hankekokonaisuutta ja osa hankkeen aiheuttamia vaikutuksia.

Poronhoitoselvityksen taulukossa 4–1. on laskettu yhteen Isosydänmaan ja Oijärven paliskunnan laidunalueiden pinta-aloja ja näiden alueiden osuutta hankealueella sekä 0,5, 1 ja 5 kilometrin etäisyydellä voimalapaikoista. Taulukon mukainen paliskuntien yhteenlaskettujen pinta-alojen osuuksien laskeminen hankkeen alueesta ja vaikutusalueesta ei ole tarkoituksenmukainen. Paliskunnat ovat pinta-alaltaan erikokoisia, hankealue sijaitsee Isosydänmaan paliskunnan alueella, mutta vaikutusalue sijaitsee kummankin paliskunnan alueella. Taulukon mukainen laskenta ei anna tietoa, joka olisi hyödynnettävissä vaikutusten arvioinnissa.

YVA-selostuksessa mainitaan, että suorat laidunmenetykset eivät paliskunnan mittakaavassa ole merkittäviä, sillä ne ovat suhteellisen pienialaisia. Paliskuntain yhdistys korostaa, että ei ole kuitenkaan olennaista tarkastella suoraa laidunmenetyksiä erillisenä ilman, että arvioinnissa huomioidaan tässä yhteydessä epäsuorat laidunmenetykset ja häiriövaikutukset. Suora laidunpinta-alan menetys ei kerro yksin niistä vaikutuksista mitä hankkeella on poronhoitotöihin, ja poronhoidon käytäntöihin sekä porojen laiduntamiseen. On kuitenkin tarkoituksenmukaista, että arvioinnissa sekä suorat, että epäsuorat laidunmenetykset on otettu huomioon arvioitaessa kokonaisuutena vaikutuksia laidunmenetyksiin- ja muutoksiin.

Poronhoitoselvityksen kuvasta 4–4. ei käy tarkkaan ilmi mistä aineisto on peräisin. Kappaleessa, johon kuva liittyy, on käsitelty vasoma-alueita ja kesälaidunalueita. Porojen sijainteja on kuvassa vain muutamia, joka ei kuvaa todellisuutta alueella. Kuva sijainneista on elokuulta, jolloin se ei myöskään kerro laidunten käytöstä vasonta-aikana tai kesällä. Kuvan pohjalta on päätelty, että alueella ainakin yhden poronhoitajan poroja laiduntaa kesäaikaan. Alueella laiduntaa kesäaikaan paliskunnan poroja, ei vain yhden poronhoitajan poroja vaan useamman poronhoitajan. Poronhoitoselvityksessä on korostettu useammassa kohtaa, että alueella on vain yhden poronhoitajan tai vain neljän poronhoitajan poroja. Näin tarkkaa rajausta ei voida tehdä, sillä paliskunnan/paliskuntien alueella porot laiduntavat vapaasti vuodenaikojen mukaisesti, joten alueella laiduntaa useampien poronhoitajien poroja.

Poronhoitoselvityksen kartoista on vaikea erottaa talvitarhoja ja erotusaitoja, koska värit ovat hyvin samanlaisia. Kartoista ei tule ilmi, onko niihin merkitty muita talvitarhoja kuin alueella oleva. Kartalta puuttuu ainakin Isosydänmaan paliskunnan Ruonasuon kiinteä aita, jota käytetään vasanmerkitykseen.

Tutkimuksissa on laajalti todettu porojen ja muidenkin eläinten välttämiskäyttäytyminen (esim. Tolvanen ym. 2023). Poronhoitoselvityksessä ja YVA-selostuksessa viitattujen tutkimusten joukossa olleen Flydal ym. (2004) tutkimuksessa porot olivat vuoneloita tai urakoita ja tutkimuksen aikana aidassa – tästä ei voi päätellä, että eläimet ”eivät häiriintyneet”, kun niillä ei ollut tosiasiallisia mahdollisuuksia väistää. Colman ym. (2013) oli norjalainen tutkimus kesälaidunnuksesta, jossa porot laidunsivat niemi- maalla. Tässäkin poroilla ei ollut tosiasiallista mahdollisuutta väistää voimaloita.

Yhteysviranomaisen on lausunnossaan korostanut, että paliskuntien kokemukset tuulivoimaloiden vaikutuksista poronhoitoon tulee ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa, ja näitä kokemuksia on käsitelty osana vaikutusten arviointia, mikä on tarkoituksenmukaista. Korjauksena YVA-selostuksen kohtaan, jossa mainitaan, että Oijärven paliskunnassa on kokemusta, että porot hakeutuvat räkkäaika-

Myllykankaan tuulipuistoalueelle. Kyse on vain muutamista yksittäisistä poroista, sillä kyseisellä paliskunnan alueella laajemminkaan ei enää nykyisin häiriön takia ole havaittu kuin vain yksittäisiä poroja.

YVA-selostuksessa arvioidaan, että laidunmenetyksiin ja -muutoksiin kohdistuva muutoksen suuruus on tuulivoimaloiden hankealueella toimivien poronostajien osalta suuri kielteinen, koska porot saattavat välttää voimaloita jopa viiden kilometrin etäisyydellä, jolloin laidunten käyttömahdollisuudet voivat huomattavasti vähentyä. Paliskuntain yhdistys näkee, että tämä arvio on perusteltu. YVA-selostuksessa arvioidaan myös, että laidunmenetyksistä ja -muutoksista aiheutuvan muutoksen suuruus paliskuntatasolla on keskisuuri kielteinen, sillä vaikutus kohdistuu vain suhteellisen pieneen osaan poronostajia ja paliskunnan laidunmaita kokonaisuudessaan. Paliskuntain yhdistys huomauttaa, että hankkeella on vaikutuksia paliskuntaan kokonaisuudessaan, sillä paliskunta eri alueineen on yhtenäinen toimintaympäristö. On tarpeellista arvioida vaikutuksia sekä hankkeen lähialueella, että myös paliskuntatasolla, mutta ei voida sanoa, että vaikutukset kohdistuisivat vain pieneen osaan paliskunnan laidunmaita. Epäsuoria vaikutuksia on huomattavasti laajemmalla alueella ja muutokset näkyvät myös paliskuntatasolla.

YVA-selostuksessa on kuitenkin arvioitu, että poronhoitoon kohdistuvan muutoksen suuruus tuulivoimaloiden hankealueella toimivien poronostajien osalta on suuri kielteinen ja paliskuntatasolla myös suuri kielteinen, sillä vaikutus kohdistuu voimakkaasti kriittiseen osaan paliskuntaa, jolla poronhoidon edellytykset ovat jo nykyisellään heikentyneet, vaikka vaikutus suoraan kohdistuu vain suhteellisen pieneen osaan paliskunnan poronostajia. Tässä yhteydessä on tunnistettu, että hankkeella on siten potentiaalinen vaikutus poronhoidon toimintaedellytysten säilymiseen vaikutusalueellaan. Tässä arviossa on paremmin tunnistettu vaikutukset myös paliskuntatasolla.

Hankkeessa korostuu tarve arvioida yhteisvaikutuksia Isosydänmaan ja Oijärven paliskuntien alueilla tuotannossa olevien ja suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa. Kumulatiivisista vaikutuksista myös Isosydänmaahan sijoittuvien Suhangon kaivoksen ja aurinkovoima-alueen sekä voimajoitohankkeiden vaikutukset tulee ottaa tarkasteluun. Poronhoitoselvityksen liitteen 1 karttakuvasta puuttuu ainakin Hevosselän kaavoitettu tuulivoima-alue, Gasgridin vetyverkon reittilinjaus ja Suhankotuuli-tuulivoimahanke, josta on Ranuan kunnassa hyväksytty kaavoitusaloite 20.4.2026 (<https://ranua.fi/suhankotuuli-tuulivoimahanke/>). YVA-selostuksessa on arvioitu, että kaikkien suunniteltujen hankkeiden toteutuessa molempien paliskuntien kohdistuvat yhteisvaikutukset arvioitiin merkittävyydeltään suuriksi kielteisiksi.

Poronhoitoon on selvityksessä todettu olevan suuria kielteisiä vaikutuksia. Menettelyssä tulee etsiä toimenpiteitä haitallisten vaikutusten estämiseen, lieventämiseen ja kompensointiin yhteistyössä alueen poronhoidon harjoittajien kanssa. YVA-selostuksessa esitetyt lieventämis- ja kompensatiokeinoit eivät ole kaikki käytettäviä. Esimerkiksi Isosydänmaan paliskunta on tuonut esiin, että Lakkasuon tuulivoimaloiden hankealueella tai sen lähistöllä ei ole "syönnöslaitumien" perustamiselle soveltuvia alueita, ja koska porot välttelevät voimaloiden lähialueita, ei niiden perustaminen olisi tarkoituksenmukaista. Menettelyssä ei ole onnistuttu löytämään lieventämis- ja kompensatiokeinoja, joilla poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytykset alueella saadaan turvattua.

Poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten seuranta on syytä suunnitella YVA-menettelyn aikana. Seurannasta ei ole sovittu. Seurannan toteuttamisesta ja seurantaryhmän perustamisesta tulee sopia. Seurantaan tulee varata riittävästi resursseja, jotta varmistetaan seurannan toteuttaminen asianmukaisesti ja seurannan tulosten käytettävyys.

Lopuksi

Poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten asianmukaiseen selvittämiseen ja huomioon ottamiseen suunnittelussa ohjaa paitsi poronhoitolaki, myös YVA-laki sekä alueella voimassa oleva maakuntakaava. Alueen maakuntakaavasta tulee määräyksiä, jotka YVA-lain ja poronhoitolain kanssa edellyttävät erityistä poronhoidon huomioon ottamista suunnittelussa ja sen toimintaedellytysten turvaamista.

Alueelle rakentuvien tuulivoimateollisuusalueiden ja hankkeiden yhteisvaikutukset ja niiden vaikutus poronhoidon harjoittamiseen huolestuttaa Isosydänmaan ja Oijärven paliskuntia ja Paliskuntain yhdistystä. Paliskunnat vastustavat hanketta sen aiheuttamien todennäköisten, kohtuuttomien haittojen vuoksi.

Mikäli hanke toteutuu, sen rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuvat haitat tulee pyrkiä estämään ja lieventämään sekä korvata haitat ja menetyksen alueen paliskunnille täysimääräisesti. Hankkeen vaikutusten kompensoinnista ja seurannasta tulee sopia viimeistään kaavamennettelyn aikana, joten neuvotteluita tulee jatkaa.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Hanna Nurmi
toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelija, lisätiedot: Vilma Sanaksenaho, etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi

Viitteet

Skarin A. & B. Åhman (2014). Do human activity and infrastructure disturb domesticated reindeer? The need for the reindeer's perspective. *Polar Biology* 37 s. 1041-1054.

Skarin, A. Nellemann C. Rönnegård L. Sandström P. & H. Lundqvist (2015). Wind farm construction impacts reindeer migration and movement corridors. *Landscape Ecology* 30: 1527-1540.

Skarin, A., Sandström, P., Alam, M. (2018). Out of sight of wind turbines—Reindeer response to wind farms in operation. *Ecology and Evolution* 2018; 1–14.

Skarin, A., Sandström, P., Niebuhr B.B., Alam, M. & S. Adler (2021). Renar, renskötsel och vindkraft. Vinter- och barmarksbete. Rapport 7011. Naturvårdverket. 126 s.

Tolvanen, A., Routavaara, H., Jokikokko, M. & Rana, P. (2023). How far are birds, bats, and terrestrial mammals displaced from onshore wind power development? – A systematic review. *Biological Conservation*, 288, Elsevier. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2023.110382>

Isosydänmaan paliskunta
Markus Haapaniemi
Koskenrannantie 11
97700 Ranua

LAUSUNTO

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20
13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntö 4.3.2026, LVV-U/45560/2026

LAKKASUON TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS, SIMO.

Isosydänmaan paliskunnan kanta Lakkasuon tuulivoimahanketta sen todennäköisten, kohtuuttomien haittojen vuoksi on kielteinen. Lakkasuon tuulivoimapuiston vaikutukset yhdessä jo olemassa olevien, rakenteilla olevien tai jo kaavoitettujen hankkeiden kanssa tulevat aiheuttamaan kohtuutonta haittaa paliskunnan poronhoidolle.

Isosydänmaan paliskunnan poronhoito on joutunut väistämään vuosi vuodelta laajenevaa tuulivoimarakentamista. Paliskunta on erittäin kuormittunut laidunalansa vähenemisestä ja pirstoutumisesta teollisen maankäytön vuoksi. Kiihtyvä energiahankkeiden suunnittelu työllistää paliskunnan poroisäntää ja hallintoa kohtuuttomasti. Paliskunnassa on toiminnassa ja suunnitteilla huomattava määrä tuuli- ja aurinkovoiman tuotantoa. Paliskuntaan sijoittuu ennestään Onkalon, Halmekankaan, Putaankankaan, Leipiön ja Sarvisuon tuulivoima-alueet. Näissä on yhteensä 65 tuulivoimalaa. Lisäksi paliskunnan alueelle sijoittuu valmiiksi luvitettu Seipimäki-Tikkalan tuulivoimahanke (27 voimalaa), YVA-vaiheessa olevat Leilisuon (8–14 voimalaa) ja Lyypäkin (42 voimalaa) tuulivoimahankkeet, kaavoitusvaiheessa oleva Ruonasuon hanke sekä rakennusvaiheessa oleva Exilionin aurinkovoimalahanke Simon kunnan alueella. Ranuan kunnan puolella paliskuntaan sijoittuu tämän hankkeen lisäksi Näätäaavan e-metanolilaitos ja tuulivoima-alue, Rahaselän ja Suhangon tuulivoimahankkeet sekä Suhangon kaivoshanke. Lisäksi vireillä on myös useita muita aurinko- ja tuulivoimahankkeita. Paliskunta on erittäin huolissaan tulevaisuudestaan. Sen tila on loppumassa. Laidunalueet ovat pienentyneet ja pirstoutuneet, jolloin uusien hankkeiden paine jäljellä oleviin laidunalueisiin on yhä suurempi. Poronhoidon laidun- ja toimintatila ei kestä muusta maankäytöstä aiheutuvaa kumuloituvaa häiriötä ja laidunalan heikkenemisen ja vähenemisen taakkaa.

Lakkasuon tuulivoimahankealue sijoittuu Isosydänmaan paliskunnan alueelle, Oijärven paliskunnan rajaa vasten. Paliskuntien välillä ei ole esteitä ja hankealueella laiduntaa sekä Isosydänmaan että Oijärven paliskunnan poroja. Lakkasuon hankealue on porojen kevätlaidun- ja vasoma-alueita. Alueelle sijoittuu myös syys- ja talvilaidunalueita ja porojen laidunkierto kulkee alueen läpi syksyllä ja keväällä. Hankkeen suunnittelu- ja vaikutusalueelle sijoittuvat suojelualueet ja niiden välillä olevat jängät ovat ainoita rauhallisia laidunalueita tässä osassa paliskunnan aluetta. Alueella on ravinteikkaat, rehevät suojelualueet, jotka ovat arvokkaita laidunalueita. Alue on lähes yhtenäistä jänkää, myös suojelualueiden ulkopuolella. Hankealueen kangasmaat ovat tämän paliskunnan osan parhaita syyslaidunalueita. Hankealueen koillispuolelle sijoittuu paliskunnan siirtoaitapaikka. Poroja on käsitelty aitapaikalla kesällä vasanmerkinnässä. Aidassa on merkitty noin 200–250 vasaa. Suunniteltu tuulivoimahanke tulee aiheuttamaan suoria ja epäsuoria laidunmenetyksiä paliskunnalle sekä vaikeuttaa ja hankaloittaa poronhoitotöiden tekemistä alueella.

Paliskunnan kokemusten mukaan porot välttävät tuulivoimala-alueita ja pyrkivät kiertämään ne kaukaa. Alustavien tutkimustulosten mukaan paliskunnan porojen paikannusdata osoittaa porojen väistyneen tuulivoimatuotantoalueilta. Ruotsalaisen tutkimuksen mukaan (Skarin ym. 2015) vasomisaikana vaatimet välttivät tuulipuistoja niiden rakentamisaikana jopa 3,5 km päähän alueesta. Porot myös lakkasivat käyttämästä tai käyttivät vähemmän tuulipuistojen läheisistä vakiintuneista kulkureiteistään ja liikkuivat nopeammin alueen poikki (Skarin ym. 2015). Tuulivoiman aiheuttama häiriö (melu ja liike) porojen laiduntamiselle vasoma-aikana on todettu jatkuvan hankkeiden toiminnan aikana (Skarin ym. 2018) eikä välttäminen ole vähentynyt ainakaan 7 vuoden toiminnan aikana. Jos poroilla on tilaa väistää, ne väistävät tuulivoimapuistoja. Porot muuttavat käyttäytymistään enemmän avoimilla alueilla lähellä tuulivoimaa, verrattuna metsäalueisiin.

Hanke vaikeuttaa poronhoitotöitä alueella kesällä (vasanmerkintä). Jos vasat jäävät merkitsemättä, niitä ei voida erottaa omistajansa omaisuudeksi esim. liikennevahinkotilanteessa. Tällöin porosta saatava vahingonkorvaus tai teurastuotto ei tule poronhoitajalle vaan menee paliskunnalle. Laidunten vähentyessä, pirstoutuessa ja käytettävyyden heiketessä muuten, porojen laidunnuspaine lisääntyy muilla alueilla ja laitumet kuluvat epätasaisesti. Tämä voi johtaa siihen, että porojen teurastuotto (vasaprocentti) alenee, teuraspainot alenevat ja porotalouden lihantuotto kärsii. Toisaalta poroja voidaan joutua ottamaan lisäruokinnan piiriin entistä aiemmin, jos ne pyrkivät lähtemään normaaleilta laidunalueiltaan pois tai jos ne eivät saa tarpeeksi ravintoa kuluneilta laidunalueilta. Aikaistunut lisäruokinta tarkoittaa lisäkustannuksia ja elinkeinon kannattavuuden heikkenemistä edelleen. Hanke myös todennäköisesti aiheuttaa porojen siirtymisen alueille, missä ne aiheuttavat haittaa vakituiselle asutukselle ja viljelyksille. Isosydänmaan paliskunnalle aiheutuu valtavasti lisätöitä ja kustannuksia porojen siirtämisestä, vahinkojen estämisestä ja korvaamisesta. Lisäksi aiheutuu ristiriitoja asukkaiden kanssa.

Poronhoito on edelleen perinteinen elinkeino Simossa ja sillä on tärkeä merkitys niin kulttuurillisesti kuin syrjäkyläien asuttuna pitämisessä. Poronhoito työllistää suoraan sekä päätoimisesti että sivutoimisesti, mutta myös välillisesti muun muassa matkailun ja lihanjalostuksen kautta. Yhä syvemmälle sydänmaille laajeneva tuulivoimarakentaminen on todellinen uhka poroelinkeinoon säilymiselle.

Myös hankkeeseen liittyvä mahdollinen voimajohto vähentää ja pirstoo laitumia, vaikuttaa porojen laidunnukseen ja voi vaikeuttaa poronhoitotöitä. Joidenkin paliskuntien kokemuksen mukaan porot eivät mielellään laidunna voimajohtojen alla. Paliskuntien kokemuksen mukaan voimajohtoaukolla lisääntyy (luvaton) moottorikelkkailu talvella/kevättalvella. Tämä aiheuttaa rauhattomuutta, mikä voi ohjata poroja kulkemaan kelkkajäljillä, missä ne altistuvat kolareille. Hankealueella rakennettavaan ja parannettavaan tiestöön sekä tuulivoimaloiden perustuksiin tarvitaan suuret määrät soraa tai muuta maa-ainesta. Maa-ainesten ottaminen poronhoitoalueelta lisää poronhoidon laidunmenetyksiä, mikä myös on yksi energiantuotannon kumulatiivisista vaikutuksista.

Alueella voimassa oleva Länsi-Lapin maakuntakaavan yleismääräys edellyttää, että ”Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueiden käytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.” Aluetta ei ole maakuntakaavassa merkitty tuulivoimapotentialiseksi alueeksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL, 132/1999) 32 §:n mukaan maakuntakaavan on oltava ohjeena yleiskaavaa laadittaessa ja muutettaessa. MRL 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoitajilla on alueella poronhoito-oikeus, he ovat oikeudenhaltijoita, joille ei saa hankkeen kaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin (MRL 9 §).

YVA-selostus

Poronhoitoselvityksessä mainitaan, että hankkeen rakentamisvaiheessa poistettavan ja tarvittavan maa-aineksen massamäärät tarkentuvat suunnittelun edetessä, eikä maanottoaikoja ole vielä määritetty. Tämä on puute vaikutusten arvioinnin osalta, sillä myös maa-ainesten oton tarve ja paikka tulisi olla tiedossa, jotta sen vaikutukset poronhoitoon voidaan arvioida. Ne ovat osa hankekokonaisuutta ja osa hankkeen aiheuttamia vaikutuksia.

Poronhoitoselvityksen taulukossa 4–1. on laskettu yhteen Isosydänmaan ja Oijärven paliskunnan laidunalueiden pinta-aloja ja näiden alueiden osuutta hankealueella sekä 0,5, 1 ja 5 kilometrin etäisyydellä voimalapaikoista. Taulukon mukainen paliskuntien yhteenlaskettujen pinta-alojen osuuksien laskeminen hankkeen alueesta ja vaikutusalueesta ei kerro oikeastaan mitään. Paliskunnat ovat pinta-alaltaan erikokoisia, hankealue sijaitsee Isosydänmaan paliskunnan alueella, mutta sillä on vaikutuksia myös Oijärven paliskunnan alueelle. Taulukon mukainen laskenta ei anna tietoa, joka olisi hyödynnettävissä vaikutusten arvioinnissa.

YVA-selostuksessa mainitaan, että suorat laidunmenetykset eivät paliskunnan mittakaavassa ole merkittäviä, sillä ne ovat suhteellisen pienialaisia. Isosydänmaan paliskunta huomauttaa, että ei ole olennaista tarkastella suoraa laidunmenetyksiä erillisenä ilman, että arvioinnissa huomioidaan samassa yhteydessä epäsuorat laidunmenetykset ja häiriövaikutukset. Suora laidunpinta-alan menetys ei yksin kerro niistä vaikutuksista mitä hankkeella on poronhoitotöihin, ja poronhoidon käytäntöihin sekä porojen laiduntamiseen. On kuitenkin hyvä, että arvioinnissa sekä suorat, että epäsuorat laidunmenetykset on otettu huomioon arvioitaessa kokonaisuutena vaikutuksia laidunmenetyksiin- ja muutoksiin.

Poronhoitoselvityksen kuvasta 4–4. ei käy tarkkaan ilmi mistä aineisto on peräisin. Kappaleessa, johon kuva liittyy, on käsitelty vasoma-alueita ja kesälaidunalueita. Porojen sijainteja on kuvassa vain muutamia, joka ei kuvaa todellisuutta alueella. Kuva sijainneista on elokuulta, jolloin se ei myöskään kerro laidunten käytöstä vasonta-aikana tai kesällä. Todennäköisesti kuvassa näkyy porojen sijainti yhtenä hetkenä ja yhden poronhoitajan osalta. Kuvan pohjalta on päätelty, että alueella ainakin yhden poronhoitajan poroja laiduntaa kesäaikaan. Alueella laiduntaa kesäaikaan paliskunnan poroja, ei vain yhden poronhoitajan poroja vaan useamman poronhoitajan. Poronhoitoselvityksessä on korostettu useassa kohdassa, että alueella on vain yhden poronhoitajan tai vain neljän poronhoitajan poroja. Näin tarkkaa rajausta ei voida tehdä, sillä porot laiduntavat vapaasti vuodenaikojen mukaisesti ja todennäköistä on, että alueella laiduntaa useampien poronhoitajien poroja.

Poronhoitoselvityksen kartoista on vaikea erottaa talvitarhoja ja erotusaitoja, koska värit ovat hyvin samanlaisia. Kartoista ei tule ilmi, onko niihin merkitty muita talvitarhoja kuin alueella oleva. Lisäksi kartalta puuttuu ainakin Ruonasuon kiinteä aita, jota käytetään vasanmerkitykseen. Poronhoitoselvityksen kappaleen 4.5 Syyslaitumet ensimmäisen kappaleen viimeisessä lauseessa on kirjoittajalla tullut ajatusvirhe ” Syyskierrossa porot vaeltavat kevään kuluessa talvilaidunalueelta kesälaidunalueelle (Kuva 4-5).”. Syksyn tullen porot vaihtavat kesälaidunalueilta syyslaitumien kautta kohti talvilaidunalueita.

Tutkimuksissa on laajalti todettu porojen ja muidenkin eläinten välttämiskäyttäytyminen (esim. Tolvanen ym. 2023). Poronhoitoselvityksessä ja YVA-selostuksessa viitattujen tutkimusten joukossa olleen Flydal ym. (2004) tutkimuksessa porot olivat vuoneloita tai urakoita ja tutkimuksen aikana aidassa – tästä ei voi päätellä, että eläimet ”eivät häiriintyneet”, kun niillä ei ollut tosiasiallisia mahdollisuuksia väistä. Colman ym. (2013) oli norjalainen tutkimus kesälaidunnuksesta, jossa porot laidunsivat niemimaalla. Tässäkään poroilla ei ollut tosiasiallista mahdollisuutta väistä voimaloita.

Yhteysviranomaisen on lausunnossaan korostanut, että paliskuntien kokemukset tuulivoimaloiden vaikutuksista poronhoitoon tulee ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa, ja näitä kokemuksia on käsitelty osana vaikutusten arviointia, mikä on hyvä asia.

YVA-selostuksessa arvioidaan, että laidunmenetyksiin ja -muutoksiin kohdistuva muutoksen suuruus on tuulivoimaloiden hankealueella toimivien poronmistajien osalta suuri kielteinen, koska porot saattavat välttää voimaloita jopa viiden kilometrin etäisyydellä, jolloin laidunten käyttömahdollisuudet voivat huomattavasti vähentyä. Isosydänmaan paliskunnan mielestä tämä arvio on perusteltu. YVA-selostuksessa arvioidaan myös, että laidunmenetyksistä ja -muutoksista aiheutuvan muutoksen suuruus paliskuntatasolla on keski-suuri kielteinen, sillä vaikutus kohdistuu vain suhteellisen pieneen osaan poronmistajia ja paliskunnan laidunmaita kokonaisuudessaan. Isosydänmaan paliskunta korostaa, että hankkeella on vaikutuksia koko paliskuntaan, sillä paliskunta eri alueineen on yhtenäinen toimintaympäristö. On tarpeellista arvioida vaikutuksia sekä hankkeen lähialueella, että myös paliskuntatasolla, mutta ei voida sanoa, että vaikutukset kohdistuisivat vain pieneen osaan paliskunnan laidunmaita. Epäsuoria vaikutuksia on huomattavasti laajemmalla alueella ja muutokset näkyvät myös paliskuntatasolla.

YVA-selostuksessa on kuitenkin arvioitu, että poronhoitoon kohdistuvan muutoksen suuruus tuulivoimaloiden hankealueella toimivien poronmistajien osalta on suuri kielteinen ja paliskuntatasolla myös suuri kielteinen, sillä vaikutus kohdistuu voimakkaasti kriittiseen osaan paliskuntaa, jolla poronhoidon edellytykset ovat jo nykyisellään heikentyneet, vaikka vaikutus suoraan kohdistuu vain suhteellisen pieneen osaan paliskunnan poronmistajia. Tässä yhteydessä on tunnistettu, että hankkeella on siten potentiaalinen vaikutus poronhoidon toimintaedellytysten säilymiseen vaikutusalueellaan. Tässä arviossa on paremmin tunnistettu vaikutukset myös paliskuntatasolla.

Hankkeessa korostuu tarve arvioida yhteisvaikutuksia paliskuntien alueilla tuotannossa olevien ja suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa. Kumulatiivisista vaikutuksista myös Suhangon kaivoksen ja tuulivoima-alueen sekä voimajohtohankkeiden vaikutukset tulee ottaa tarkasteluun samoin kuin suunnittelussa oleva vetyputkihanke. Poronhoitoselvityksen liitteen 1 karttakuvasta puuttuu ainakin Hevosselän kaavoitettu tuulivoima-alue, suunnittelussa oleva Gasgridin vetyputki -hanke ja Suhankotuulen tuulivoimahanke, josta on Ranuan kunnassa hyväksytty kaavoitusaloite 20.4.2026 (<https://ranua.fi/suhankotuuli-tuulivoimahanke/>). YVA-selostuksessa on arvioitu, että kaikkien suunniteltujen hankkeiden toteutuessa molempien paliskuntien kohdistuvat yhteisvaikutukset arvioitiin merkittävydeltään suuriksi kielteisiksi.

Poronhoitoon on selvityksessä todettu olevan suuria kielteisiä vaikutuksia. Menettelyssä tulee etsiä toimenpiteitä haitallisten vaikutusten estämiseen, lieventämiseen ja kompensointiin yhteistyössä alueen poronhoidon harjoittajien kanssa. YVA-selostuksessa esitetyt lieventämis- ja kompensointikeinot eivät ole kaikki käytettäviä. Isosydänmaan paliskunta on tuonut esiin, että Lakkasuon tuulivoimaloiden hankealueella tai sen lähistöllä ei ole "syönnöslaitumien" perustamiselle soveltuvia alueita, ja koska porot välttelevät voimaloiden lähialueita, ei niiden perustaminen lähialueelle olisi edes tarkoituksenmukaista. Menettelyssä ei ole onnistuttu löytämään lieventämis- ja kompensointikeinoja, joilla poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytykset alueella saadaan turvattua.

Poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten seuranta on syytä suunnitella YVA-menettelyn aikana. Seurannasta ei ole sovittu. Seurannan toteuttamisesta ja seurantaryhmän perustamisesta tulee sopia. Seurantaan tulee varata riittävästi resursseja, jotta varmistetaan seurannan toteuttaminen asianmukaisesti ja seurannan tulosten käytettävyys.

Lopuksi

Poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten asianmukaiseen selvittämiseen ja huomioon ottamiseen suunnittelussa ohjaa paitsi poronhoitolaki, myös YVA-laki sekä alueella voimassa oleva maakuntakaava. Alueen maakuntakaavasta tulee määräyksiä, jotka YVA-lain ja poronhoitolain kanssa edellyttävät erityistä poronhoidon huomioon ottamista suunnittelussa ja sen toimintaedellytysten turvaamista.

Alueelle rakentuvien tuulivoimateollisuusalueiden ja hankkeiden yhteisvaikutukset ja niiden vaikutus poronhoidon harjoittamiseen huolestuttaa Isosydänmaan paliskuntaa. Paliskunta vastustaa hanketta sen aiheuttamien todennäköisten ja kohtuuttomien haittojen vuoksi.

Mikäli hanke toteutuu, sen rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuvat haitat tulee pyrkiä estämään ja lieventämään sekä korvata haitat ja menetykset täysimääräisesti. Hankkeen vaikutusten kompensoinnista ja seurannasta tulee sopia viimeistään kaavamenettelyn aikana, joten neuvotteluita tulee jatkaa. Paliskunnan ja hanketoimijan välillä ei ole vielä aloitettu sopimusneuvotteluita. Isosydänmaan paliskunta vaatii, että hanketoimijan ja paliskunnan välillä tulee olla sopimus haittojen estämisestä ja/tai lieventämisestä sekä haittojen ja menetysten korvaamisesta ennen kaavan hyväksymistä.

Ranualla 29.4.2026

Markus Haapaniemi
poroisäntä

LAUSUNTO
18.03.2026

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20

13035 LVV

Viite: Lausuntopyyntö 4.3.2026, LVV-U/45560/2026

LAUSUNTO SIMON LAKKASUON TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Lupa- ja valvontavirasto on esittänyt Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokselle lausuntopyynnön Simon Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta.

Fortum suunnittelee Simon kunnan alueelle Lakkasuon tuulivoimapuistoa. Alueelle suunnitellaan enintään 14 yksikköteholtaan maksimissaan 10 MW:n tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Alustavasti tuulivoimahanke on suunniteltu liitettävän valtakunnan verkkoon Simojoen sähköasemalla Simossa. Hankealue rajautuu eteläreunaltaan lin kuntarajaan ja samalla Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajaan.

Pelastusviranomainen on tutustunut aineistoon ja toteaa, ettei siitä ole lausuttavaa.

Pelastusviranomainen pyytää kuitenkin huomioimaan rakentamisen aikaisen raskaan liikenteen ja mahdolliset polttoaineiden ym. kemikaalien aiheuttamat riskit sekä metsäpalovaaran. Metsä- tai ruohikkopalovaaran (maastopalovaara) aikana ja olosuhteiden kuivuuden, tuulen tms. takia muutenkin ollessa sellaiset, että tulipalon vaara on ilmeinen, tulisi välttää sellaisia rakennus-, maanmuokkaus- tai muita töitä, joissa on kipinöinnin vaara.

POHJOIS-POHJANMAAN PELASTUSLAITOS

Saira Kauppinen
erityisasiantuntija

LAUSUNTO

28.04.2026

146/03.00.02/2026

Lupa- ja valvontavirasto

Lausuntopyyntö 04.03.2026, LVV-U/45560/2026

Ilmatieteen laitoksen lausunto Lakkasuon tuulivoimahanke, Simon kunta, ympäristövaikutusten arviointiselostus

Fortum suunnittelee Simon kuntaan tuulivoimahanketta, jonka vaikutusalue ulottuu myös lin ja Keminmaan kuntiin. Pinta-alaltaan noin 1740 hehtaarin tuulivoimala-alue sijaitsee noin 6,5 kilometriä Simon keskustaaajamasta itään ja rajautuu lin kuntarajaan. Hankkeessa suunnitellaan enintään 14 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m ja yksikköteho maksimissaan 10 MW:n.

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Lakkasuon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kuten aiemmassa lausunnossa (289/03.00.02/2024) Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Lakkasuon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta. Ilmatieteenlaitos tutkii ratkaisua kompensatiomittauksista, mutta noin etäällä tutkasta ei tarvitse tehdä vaikutusmallinnusta.

Helsingissä 28.04.2026

Tiina Ylläsjarvi
Meteorologi
Havaintopalvelut
tiina.yllasjarvi@fmi.fi

Maankäyttö ja ympäristö

27.4.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fiSimon kunta
simon.kunta@simo.fi

Lausuntopyynnöt LVV 4.3.2026 LVV-U/45560/2026 sekä Simon kunta 10.3.2026

**Lakkasuon tuulivoimahanke, Simo: Ympäristövaikutusten arviointiselostus /
Lakkasuon tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluvaihe (kaavaluonnos)**

Kiitämme yhteydenotosta. Annamme yhden lausunnon samanaikaisesti nähtävillä oleviin asiakirjoihin (YVA-menettely ja osayleiskaava).

Tuulivoima-aluetta sivuavat Fingridin 400 kV voimajohto Keminmaa-Pikkarala (1317) sekä 400 kV voimajohto Simojoki-Pyhänselkä (2034).

Meillä ei ole lausuttavaa YVA-selostuksesta eikä kaavaluonnoksesta tässä vaiheessa.

Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Huomatkaa, että YVA-asiakirjoja ja kaavoja koskevissa lausunnoissa Fingrid ottaa kantaa vain kantaverkkoon liittyviin asioihin ja vaikutuksiin. Tämä lausunto koskee siten ainoastaan Fingridin omistamia voimajohtoja ja toimintoja.

Pyydämme toimittamaan YVA- ja kaava-asioita koskevat lausuntopyynnöt Fingridin kirjaamoon kirjaamo@fingrid.fi.

FINGRID OYJ
Maankäyttö ja ympäristöMika Penttilä
yksikön päällikkö

Aihe: VASTAUS: Lausuntopyyntö Fortumin Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta, Simo WO25591
Lähetetty: 6.3.2026, 10.20.02
Mistä: ERVE_VP_kirjaamo<kirjaamo@erillisverkot.tuve.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Nro ERVE/258/00.00.01.01/2026

Hei

Viite LVV-U/45560/2026.

Viitaten lausuntopyyntöönne 5.3.2026 koskien Simon kunnassa sijaitsevan Lakkasuon tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelman. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Ystävällisin terveisin
Suomen Erillisverkot Oy
erillisverkot.fi

Turvallisuus tehdään yhdessä

Lähtettäjä: Laine Leila (LVV) <leila.laine@lvv.fi>

Lähetetty: keskiviikko, 4. maaliskuuta, 2026 9.05

Vastaanottaja: Simon.kunta (simo.fi) <simon.kunta@simo.fi>; UK_lin_kunta <kirjaamo@ii.fi>; Kunta (keminmaa.fi) <kunta@keminmaa.fi>; terveystarkastajat@tornio.fi; ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi; kirjaamo.lappi@elinvoimakeskus.fi; info@lapinliitto.fi; kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi; tornionlaaksonmuseo@tornio.fi; kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi; kirjaamo@metsa.fi; kirjaamo@luke.fi; kirjaamo@riista.fi; kirjaamo@metsakeskus.fi; tornionlaaksonmuseo@tornio.fi; UK_pohde_pelastuslaitos <pelastuslaitos@pohde.fi>; PV_VP_3LOGR_kirjaamo <kirjaamo.3logr@mil.fi>; kirjaamo@vayla.fi; lausuntopyynnot@finavia.fi; info@fintraffic.fi; Kirjaamo@fingrid.fi; ERVE_VP_kirjaamo <kirjaamo@erillisverkot.tuve.fi>; kirjaamo@fmi.fi; markus.haapaniemi@gmail.com; hene.si@hotmail.com

Kopio: Määttä Airi (LVV) <airi.maatta@lvv.fi>

Aihe: Lausuntopyyntö Fortumin Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta, Simo

HUOM! Viesti on saapunut turvallisuusverkon ulkopuolelta. Älä avaa viestin linkkejä tai liitteitä, jos et tunnista lähettäjä.

Hei,

Liitteenä Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö Fortumin Lakkasuon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta, Simo.

Lausuntopyyntö, kuulutus ja arviointiselostus ovat sivulla: www.ymparisto.fi/lakkasuon-tuulivoimahanke-YVA.

Lausuntojen määräpäivä on **29.4.2026**.

Ystävällisin terveisin,

Leila Laine
Tarkastaja | Inspektör
Lupa- ja valvontavirasto | Tillstånds- och tillsynsverket
Ympäristöosasto | Miljöavdelningen
Yhdyskunnat ja infra

Puhelinnumero | Tfn: 0295 254 048
Postiosoite | Postadress: Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV
Käyntiosoite | Besöksadress: Opastinsilta 12 A, 2. krs., 00520 Helsinki

www.lvv.fi

LinkedIn: Lupa- ja valvontavirasto – Tillstånds- och tillsynsverket | Facebook: Lupa- ja valvontavirasto – Tillstånds- och tillsynsverket

Lupa- ja valvontavirasto on valtakunnallinen ja monialainen valtion keskushallinnon viranomainen, joka hoitaa useita aloja koskevia lupa-, valvonta-, rekisteröinti-, toimeenpano- ja ohjaustehtäviä.

Tillstånds- och tillsynsverket är en riksomfattande och sektorsövergripande myndighet som hör till statens centralförvaltning och som sköter tillstånds-, tillsyns-, registrerings-, verkställighets- och styrningsuppgifter inom flera verksamhetsområden.

Tämä viesti on osoitettu ainoastaan sen tarkoitetulle vastaanottajalle ja se saattaa sisältää salassa pidettävää tietoa. Jos et ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, tuhoa viesti ja ilmoita asiasta välittömästi viestin lähettäjälle. Viestin sisällön, välitystiedon ja viestin olemassaolon hyväksikäyttäminen ja ilmaiseminen on kielletty laissa (laki sähköisen viestinnän palveluista 136 §).

Detta meddelande är avsett endast för den nämnda mottagaren och kan innehålla sekretessbelagd information. Ifall du inte är den avsedda mottagaren, vänligen förstör meddelandet och informera avsändaren omedelbart. Det är i lag (136 § i lag om tjänster inom elektronisk kommunikation) förbjudet att utnyttja eller röja meddelandets innehåll och förmedlingsuppgifter eller uppgifterna om meddelandets existens.

This e-mail message is intended only for the person(s) named in the message header and may contain privileged information. If you are not the intended recipient of this message, please delete the message and notify the sender immediately. It is forbidden by law (Information Society Code, Section 136) to disclose the content or traffic data of the message or the knowledge of its existence, or to make use of them.